

Laboratoriemedisinsk klinikk: Oversikt over avdelingenes forsknings- og fagutvikling i 2017.

	AIT	AKF	AMB	AMG	AMM	AP	LMK Stab	Sum LMK
Doktorgrader (2017) *	4(1)	14(0)	6(1)	4(0)	6(1)	7(0)	2(0)	43(3)
Mastergrader (2017)*	3(0)	10(0)	6(0)	18(0)	7(0)	4(0)	0	48(0)
Publikasjoner (Alle) **	15	35	3	8	17	26	2	106
Publikasjoner (Cristin)	-	-	-	-	-	-	-	76
Postere / Abstrakter	13	13	6	3	12	10	0	57
Ansatte med bistilling ved NTNU***	0	4	2	1	2	3	1 [†]	13
Ansatte med hovedstilling ved NTNU***	2	1	0	0	1	2 [†]	1 ^{††}	7

* Antall ansatte totalt med doktor- eller mastergrad (herav disputert i 2017 i parentes).

** Inkluderer også oversiktsartikler og lignende som ikke omfattes av CRISTin-databasen.

*** Stillingsandel ved vår klinikk på 0,5 årsverk (50 % stilling) eller høyere er ført som hovedstilling hos oss. Bistillinger ved NTNU kan variere fra 0,2 til 0,5 årsverk.

† Én er emeritus / emerita.

†† Rådgiver.

Klinikkens forskningsutvalg i året (avdelingstilhørighet i parentes):

Overlege Mona Fenstad (AIT); seksjonsoverlege, professor Olav Spigset (AKF); overlege Ingrid Alsos Lian (AMB); biokjemiker Ketil Thorstensen (AMB, vara for Ingrid Alsos Lian); overlege, professor Kåre Bergh (AMM); overlege, førsteamanuensis Håkon Hov (AP); overlege Rune Andre Helland Østern (AMG); forsker, førsteamanuensis Haakon Skogseth (LMK); professor, rådgiver Terje Espevik (NTNU); FoU-koordinator, professor emeritus Kristian S. Bjerve (LMK).

Ansatte som har tatt doktorgrad i året:

1. Overlege, Anne Dorthea Bjerkenes Rø (AIT), «Prediction of allergy-related diseases. The prevention of Allergy among Childrent in Trondheim (PACT) Study. Doctoral thesis at NTNU; 2017:249. Disputas NTNU 22.09.2017. Utgår fra ISM. Hovedveileder: Torbjørn Øien, Biveileder: Vibeke Videm.
2. Spesialbioingeniør PhD Ailin Falkmo Hansen (AMM) avla dr.gradsprøve 16.11.17 for avhandlingen «Molecular biomarkers of prostate cancer». Arbeidet var utført som stipendiat ved ISB, NTNU og hovedveileder var Forsker May-Britt Tessem.
3. LIS-lege Ingrid Hov Odsæter (AMB) forsvarte 6/10-2017 sin doktorgradsavhandling "Hemoglobin A1c in screening for gestational diabetes mellitus - Diagnostic accuracy studies and analytical considerations." I klinisk medisin ved Fakultet for medisin og helsevitenskap ved NTNU. Arbeidet er utført ved Avdeling for medisinsk biokjemi, St. Olavs Hospital med overlege, Ph.D. Arne Åsberg (AMB) som hovedveileder. Biveiledere var professor Magnus Carlsen og professor Eszter Vanky ved NTNU.

Ansatte med doktorgrad (For ansatte med to arbeidsgivere er hovedstilling angitt først, deretter bistilling):

Mona Høysæter Fenstad, Overlege, PhD	(AIT)
Anne Dorthea Bjerkenes Rø, Overlege, PhD	(AIT)
Magne Børset, Professor, overlege, Dr.med.	(NTNU/AIT)
Vibeke Videm, Professor, overlege Dr.med.	(NTNU/AIT)
Solfrid Hegstad, Kjemiker, Ph.D.	(AKF)

Rune Bang Leistad, Kjemiker, Ph.D.	(AKF)
Trine Naalsund Andreassen, Kjemiker, Ph.D.	(AKF)
Berit Falch, Seksjonsleder, Dr.ing.	(AKF)
Jiayin Liu, kjemiker, Ph.D.	(AKF)
Hanne Fiskvik Fleiner, legemiddelrådgiver, Ph.D.	(AKF)
Ragnhild Bergene Skråstad, LIS-lege, Ph.D.	(AKF)
Joachim Frost, LIS-lege, Ph.D.	(AKF)
Alexey Zatula, kjemiker, Ph.D.	(AKF)
Arne Reimers, Rådgiver, førsteamanuensis II, Dr. philos.	(AKF/NTNU)
Olav Spigset, overlege, professor II, Dr.med.	(AKF/NTNU)
Bent Håvard Hellum, kjemiker, førsteamanuensis Ph.D.	(AKF/NTNU)
Arne Helland, seksjonsoverlege, førsteamanuensis, Ph.D.	(AKF/NTNU)
Lars Slørdal, Professor, overlege, Dr.med.	(NTNU/AKF)
Arne Åsberg, overlege, Dr.med.	(AMB)
Ketil Thorstensen, biokjemiker, Dr.philos.	(AMB)
Ingrid Alsos Lian, Lege i spesialisering, PhD	(AMB)
Ingrid Hov Odsæter, LIS-lege, Ph.D.	(AMB)
Gustav Mikkelsen, Overlege, førsteamanuensis II. Dr.med.	(AMB/NTNU)
Gunhild Garmo Hov, Overlege, Ph.D.	(AMB/NTNU)
Christa Schmidt, Molekylærgenetiker PhD	(AMG)
Rune Andre Helland Østern, overlege, PhD	(AMG)
Anniken Hamang, Genetisk veileder PhD	(AMG)
Wenche Sjursen, Førsteamanuensis II, PhD	(AMG/NTNU)
Kjersti Haugum, spesialbioingeniør, PhD	(AMM)
Christina Gabrielsen, Molekylærbiolog, PhD	(AMM)
Aileen Falkmo Hansen, spesialbioingeniør, PhD	(AMM)
Kåre Bergh, Overlege, professor II, Dr.med.	(AMM/NTNU)
Andreas Christensen, overlege, PhD	(AMM/NTNU)
Jan Egil Afset, Professor, overlege, PhD	(NTNU/AMM)
Hong Yan Dai, Overingeniør, PhD	(AP)
Henrik Sahlin Pettersen, LIS-lege, PhD	(AP)
Christina Vogt, Professor emerita, overlege, Dr.med.	(AP/NTNU)
Håkon Hov, Konst. overlege, førsteamanuensis II, PhD	(AP/NTNU)
Gunnar Kopstad, Overingeniør, førsteamanuensis II, PhD	(AP/NTNU)
Sverre Torp, Professor I, overlege, Dr.med.	(NTNU/AP)
Ivar S. Nordrum, Professor I, overlege, Dr.med.	(NTNU/AP)
Kristian S. Bjerve, FoU-koordinator, Prof. emeritus, Dr.med.	(LMK/NTNU)
Terje Espevik, Professor I, rådgiver	(NTNU/LMK)

Veiledere for doktorgrader avlagt i året (Avdeling):

1. Professor, dr. med, overlege Vibeke Videm (AIT), veileder for doktorand Tone Bull Enger, avhandling: Risk factors for short- and long-term complications following adult cardiac surgery. Disputas Trondheim 31.03.2017. Utgår fra Institutt for laboratoriemedisin, barne- og kvinnesykdommer. Hovedveileder: Vibeke Videm, biveileder: Hilde Pleyum
2. Professor, dr. med, overlege Vibeke Videm (AIT): Veileder for Anne Dorthea Bjerkenes Rø «Prediction of allergy-related diseases. The prevention of Allergy among Childrent in Trondheim (PACT) Study. Doctoral thesis at NTNU; 2017:249.
3. Professor, dr. med., overlege Magne Børset (AIT), hovedveileder for PhD Pegah Abdollahi, "PRL-3 – a signaling hub in multiple myeloma", Trondheim, 23. juni 2017, Institutt for kreftforskning og molekylær medisin.
4. Overlege, Ph.D. Arne Åsberg (AMB), veileder for Ingrid Hov Odsæter for avhandlingen: "Hemoglobin A1c in screening for gestational diabetes mellitus - Diagnostic accuracy studies and analytical considerations", disputas NTNU, Trondheim 06.10.17.
5. Bent Håvard Hellum (AKF) hovedveileder - og Olav Spigset (AKF) biveileder for Ole Kristian Forstrønen Thu som forsvarte sin avhandling den 31/8-2017. Avhandlingens tittel: Cytochrome P-450 (CYP) inhibition by commercial Rhodiola rosea products in vitro and in humans.
6. Svein Arne Nordbø (AMM), biveileder for Nina Moe for avhandlingen «Human metapneumovirus: Clinical and virological aspect sin Norwegian children. Disputas 22.06.2017

Opponentar ved doktorgradsdisputasar i året (Avdeling):

1. Jan Egil Afset (AMM), disputas Oddvar Oppegaard, Universitetet i Bergen 08.12.17 «Trends of Streptococcus dysgalactiae subsp. equisimilis infections in western Norway. Insights into clinical and microbial aspects».
2. Kåre Bergh (AMM), disputas Nina Moe, NTNU 22.06.17; "Human metapneumovirus: Clinical and virological aspects in Norwegian children"

Ansatte som har tatt mastergrad i året (Avdeling):

Ingen i 2017.

Totalt antall ansatte med mastergrad (Avdeling):

Bioingeniør Marte Høen Lein	(AIT)
Bioingeniør Gunhild Vatne Leirvik	(AIT)
Bioingeniør Linn Silje Hansen	(AIT)
Wenche Rødseth Brede, M.Sc.	(AKF)
Per Ole Gundersen, M.Sc.	(AKF)
Pål Didrik Hoff Roland, M.Sc.Pharm	(AKF)
Maja Helland, M.Sc.	(AKF)
Ann-Katrin Eriksen, M.Sc.Pharm	(AKF)
Harald Chr. Langaas, M.Sc.Pharm, M.P.H.	(AKF)
Ingrid Lunde, M.Sc.Pharm	(AKF)
Sylvia Granlund, M.Sc.Pharm	(AKF)
Elizabeth Aa, M.Sc.Pharm	(AKF)
Mari Norvik, M.Sc.Pharm	(AKF)
Biokjemiker Erling Sagen	(AMB)
Fagansvarlig bioingeniør, Fredrik Hansen	(AMB)
Bioingeniør Lene Trondsetås	(AMB)
Bioingeniør Ida Haldogård Bjørkli	(AMB)
Bioingeniør Amela Felic	(AMB)
Avdelingssjef Solveig Winther	(AMB)
Molekylærgenetiker Liss Anne Lavik	(AMG)
Molekylærgenetiker Bodil Gilde	(AMG)
Molekylærgenetiker Wenche Brechan	(AMG)
Molekylærgenetiker Susann Zahl-Brathaug	(AMG)
Molekylærgenetiker Eva Svaasand	(AMG)
Seksjonsleder Silje Kristin Vean	(AMG)
Molekylærgenetiker Trine Vold	(AMG)
Molekylærgenetiker Margit Dagsdatter Haugsnes	(AMG)
Molekylærgenetiker Mari Sæther	(AMG)
Molekylærgenetiker Ragnhild Toft	(AMG)
Molekylærgenetiker Maren F. Hansen	(AMG)
Avdelingssjef Inga Bjørnevoll	(AMG)
Genetisk veileder Trond Ludvigsen	(AMG)
Genetisk veileder Anna Sylvander	(AMG)
Genetisk veileder Åse Warland	(AMG)
Genetisk veileder Ida Mette Rønning	(AMG)
Genetisk veileder Vanja Vannebo	(AMG)
Genetisk veileder Trine Grimstad	(AMG)
Spesialbioingeniør Janne Fossum Malmring	(AMM)
Spesialbioingeniør Marte Lind Kroknes	(AMM)
Bioingeniør Arsalan Moghen	(AMM)
Bioingeniør Anette Skjærvik	(AMM)
Bioingeniør Kine Husteli Kristiansen	(AMM)
Bioingeniør Magnus Løkke Granaas	(AMM)
Spesialbioingeniør Aileen Falkmo Hansen	(AMM)
Bioingeniør Martin Vejle Andersen	(AP)
Fagansvarlig bioingeniør Hilde Fløystad	(AP)
Spesialbioingeniør Lise Eid Wålberg	(AP)
Seksjonsleder Maj Liv Eide	(AP)

Veiledere for mastergrader avsluttet i året (Avdeling):

1. Wenche Sjursen 1.amanuensis/ Molekylærgenetiker, Veileder for Thorhildur Eiriksdottir, MSMOLMED, "Improvement of a functional assay to investigate mutation frequencies of POLE gene variants", LBK, MHF, NTNU

Forskningslinje – studentoppgaver (Avdeling)

Ingen i 2017.

Priser – utmerkelser mottatt i året (Avdeling):

1. Trond Aamo og Olav Spigset (AKF, medforfattere). Vinnere av prisen for beste "Late breaking abstract" for posteren: Melby K, Wigum L, Warholm L, Gråwe RW, Aamo TO, Spigset O. RCT study design of intranasal oxytocin in alcohol withdrawal and dependence. The 48th Annual Conference of the American Society of Addiction Medicine, New Orleans, USA, 6.-9. april, 2017.
2. Rachel Aakerøy, Ragnhild Bergene Skråstad, Arne Helland, Trond Aamo, Roar Dyrkorn, Olav Spigset (Alle ved AKF): Pris for beste oversiktsartikkel i Tidsskrift for Den norske legeforsking siste år, for artikkelen: Nye markører for påvisning av alkoholbruk. Tidsskr Nor Legeforen 2016; 136: 1643-7. Delt ut på Tidsskriftets årlige møte for fagmedarbeidere den 15. mars 2017.
3. Karina Hill Bjerkestrand (AMB) og Eva Rønneseth (Noklus hovedkontor). Posterpris på BFI kurs om Preatalyse. Tittel: Bidrag til forbedring av rutiner rundt urinprøver til urinstrimmel og dyrkning.

Verv, deltagelse i ekspertgrupper og lignende i året:

LMK Stab:

1. Prosjektleder Torill Dahl:
  - o Medlem av studieprogramråd ved institutt for bioingeniørfag, NTNU
  - o Medlem av referansegruppe for utdanning, St. Olavs Hospital
  - o Deltager i samarbeidsprosjekt mellom LKM og Institutt for bioingeniørfag – styrket veilederkompetanse
2. Administrasjonsleder Helene Roberts:
  - o Prosjektmedlem Nasjonal anskaffelse trykkeritjenester, Sykehusinnkjøp.
  - o Medlem Fagråd Kontoret/ Delta.
  - o Sekretær Regional faggruppe for medisinsk mikrobiologi.
  - o Sekretær Regional ressursgruppe laboratoriemedisin.
  - o Medlem Superbrukerforum ELEMENTS/ ESA St. Olavs hospital.
  - o Medlem Webredaktørnettverk St. Olavs hospital.

Avdeling for immunologi og transfusjonsmedisin:

1. Mona H Fenstad: Leder i referansegruppen for immunologi og transfusjonsmedisin, 2017-2018
Direktoratet for e-helse.
2. Mona H Fenstad: Medlem i Fagrådet for Laboratoriemedisin, 2017-2018, Direktoratet for e-helse
3. Mona H Fenstad: Medlem i Legeforskingens Laboratoriemedisinske Samarbeidsutvalg 2017-2018
4. Mona H Fenstad: HMN-lab: Faglig referansegruppe, innledende runder.
5. Mona H Fenstad: Styremedlem og nestleder Norsk forening for immunologi og transfusjonsmedisin (NFIT) 2017-2018
6. Mona H Fenstad: Forskningsutvalget, LMK
7. Mona H Fenstad: Regional representant fra HMN i European Blood Alliance (EBA)
8. Vibeke Videm, REK midt, leder, varighet 01.07.2017 til 30.06.2021, oppnevnt av Kunnskapsdepartementet
9. Vibeke Videm, medlem i NTNUs sentrale klagenemnd, varighet hele året, oppnevnt av Rektor for NTNU
10. Professor/overlege Vibeke Videm, Universitetenes representant i Den norske legeforsking utdanningsfond I, varighet hele året, oppnevnt av det Nasjonale dekanmøtet
11. Konst. Overlege Barbora Dybvik, medlem i arrangementskomite kurs Kvalitetssikring i transfusjonstjenesten.
12. Konst. Overlege Barbora Dybvik, Nettundervisning innen Immunologi og Transfusjonsmedisin, Verv Norsk forening for immunologi og transfusjonsmedisin
13. Konst. Overlege Barbora Dybvik, Nordisk transfusjonsutvalgsmøter

14. Seksjonsleder Anne Kristin Lysakerrud, RUFIT (Rådgivende Utvalg For Immunologi og Transfusjonsmedisin) Bioingeniørfaglig Institutt NITO.
15. Fagansvarlig bioingeniør Ingvild Teigum, medlem i Nasjonal prosjektgruppe for plasmafraksjonering
16. Overlege Anne Dorthea Rø: leder av Kvalitetsrådet for transfusjonsmedisin, Helsedirektoratet
17. Overlege Anne Dorthea Rø: Spesialistkomiteen i immunologi og transfusjonsmedisin, Den norske legeförening
18. Seksjonsleder Kjell Rune Logan-Halvorsrud: Prosjektmedlem oppfølging nasjonal rammeavtale blodposer, Sykehusinnkjøp.
19. Seksjonsleder Kjell Rune Logan-Halvorsrud: Styremedlem brukere ProSang. Databyrån og HEMIT.
20. Fagansvarlig bioingeniør Lene Haugnæss: Faglig prosjektdeltaker for ny Veileder for transfusjonstjenesten i Norge, HDIR.
21. Overlege Aurora Espinosa, Medlem i Hemovigilansgruppen i regi av Helsedirektoratet.
22. Overlege Aurora Espinosa, Medlem i den nasjonale Referansegruppen for Blodtypeserologi.
23. Overlege Aurora Espinosa, Leder i den nasjonale Referansegruppen for avansert trombocytimmunologi.
24. Overlege Aurora Espinosa, leder i transfusjonsutvalget, St. Olavs Hospital.
25. Overlege Aurora Espinosa, medlem i PBM (Patient blood management) arbeidsgruppe i regi av NFIT (Norsk forening for immunologi og transfusjonsmedisin).
26. Overlege Aurora Espinosa, medlem i revisjonsgruppen for Transfusjonshåndboka
27. Overlege Aurora Espinosa, medlem i ekspertgruppe for revisjon av Veileder for transfusjonstjenesten
28. Overlege Aurora Espinosa, leder av redaksjonskomiteen for revisjon av Veileder for transfusjonstjenesten i Norge.
29. Overlege Aurora Espinosa, medlem nasjonal gruppe Prenatal RhD typing.
30. Bioingeniør Frida K. Aarstein: Leder for regional brukergruppe i ProSang.
31. Bioingeniør Silje S. Holsing: Prosjektdeltaker HMN LAB.
32. Bioingeniør Tone Kowalewski: Prosjektdeltaker HMN LAB.
33. Fagansvarlig bioingeniør Lene Haugnæss: Nestleder NITO BFI fagstyret.
34. Overlege Magne Børset: Helse Sør-Øst, Medlem av ekspertpanel for vurdering av søknader om forskningsstøtte.
35. Overlege Magne Børset: Senter for internasjonalisering av utdanning, SIU, Medlem av programstyret for Eurasiaprogrammet. Vurdering av søknader om forskningsstøtte.
36. Overlege Magne Børset: Leder av fagkomiteen for Fylkesmann H.B. Guldahl og hustru Lucy Guldahls legat til bekjempelse av kreft og andre alvorlige sykdommer. Vurdering av søknader om forskningsstøtte.

Avdeling for klinisk farmakologi:

1. Roar Dyrkorn. Medlem, Rådet for vurdering av legemiddelinformasjon.
2. Roar Dyrkorn. Styremedlem, Norsk forening for klinisk farmakologi.
3. Roar Dyrkorn. Leder, Referansegruppen for farmakoterapi i Norsk forening for allmenntmedisin.
4. Roar Dyrkorn. Medlem, Administrativt samarbeidsutvalg mellom St. Olavs Hospital og kommunene i Sør-Trøndelag
5. Joachim Frost. Medlem, Spesialitetskomiteen i klinisk farmakologi.
6. Joachim Frost. Styremedlem, Nordic Association of Forensic Toxicologists.
7. Joachim Frost. Medlem, Samarbeidsutvalget mellom Norsk forening for klinisk farmakologi og Webredaksjonen i Farmakologiportalen.
8. Joachim Frost. Medlem: Nasjonal arbeidsgruppe for varslingsgrenser for farmakologiske analyser.
9. Joachim Frost. Leder, Nasjonal arbeidsgruppe for nye referanseområder for sentralstimulerende legemidler.
10. Arne Helland. Medlem, Rettstoksikologisk gruppe, Den rettsmedisinske kommisjon.
11. Arne Helland. Varamedlem, Spesialitetskomiteen i klinisk farmakologi.

12. Arne Helland. Leder, valgkomiteen, Norsk forening for klinisk farmakologi.
13. Ketil Espnes. Varamedlem, Spesialitetsrådet, Den norske legeförening.
14. Ketil Espnes. Varamedlem, Rådet for vurdering av legemiddelinformasjon.
15. Ketil Espnes. Nestleder, Referansegruppen for farmakoterapi i Norsk forening for allmenmedisin.
16. Ketil Espnes. Medlem, prosjektgruppe for innføring av e-resept, fase 2, St. Olavs Hospital.
17. Ketil Espnes. Medlem, Endringsnettverk for E-resept, Helse Midt-Norge.
18. Ketil Espnes. Varamedlem, Administrativt samarbeidsutvalg mellom St. Olavs Hospital og kommunene i Sør-Trøndelag
19. Ketil Espnes. Medlem, Pasientens legemiddelliste, Direktoratet for e-helse.
20. Andreas Westin. Leder, Fagrådet, Norsk laboratoriekodeverk.
21. Andreas Westin. Leder, Referansegruppen for klinisk farmakologi, Norsk laboratoriekodeverk.
22. Andreas Westin. Leder, Norsk forening for klinisk farmakologi.
23. Andreas Westin. Nestleder, samarbeidsutvalget Norsk forening for klinisk farmakologi og webredaksjonen i Farmakologiportalen.
24. Hege-Merete Krabseth. Sekretær, Norsk forening for klinisk farmakologi.
25. Arne Reimers. Medlem, Fagrådet i Legemiddelinnkjøpssamarbeidet (LIS).
26. Olav Spigset. Leder, Redaksjonsutvalget, Norsk legemiddelhandbok.
27. Olav Spigset. Medlem, Ekspertgruppen for farmakogenetikk, Norsk forening for medisinsk genetik.
28. Olav Spigset. Medlem, Ekspertgruppen, interaksjonsmodulen i FEST (Forskrivnings- og ekspedisjonsstøtte), Statens legemiddelverk.
29. Olav Spigset. Medlem, Nasjonal legemiddelberedskapskomite, Helsedirektoratet.
30. Olav Spigset. Leder, Legemiddelkomiteen, St. Olavs Hospital.

Avdeling for medisinsk biokjemi:

1. Kvalitetskoordinator Kristine Solem , BFIs Rådgivende Utvalg For Kvalitetssikring og Akkreditering (RUFKA)
2. Fagansvarlig bioingeniør Hilde Hegseth, BFIs Rådgivende Utvalg For Prøvetaking og pasientnær Analyse (RUPPAS)
3. Overlege Gunhild Garmo Hov, redaktør i den Nasjonale brukerhåndboken for medisinsk biokjemi
4. Overlege Arne Åsberg, medlem av redaktørgruppen for Den Nasjonale Brukerhåndboken
5. Overlege Arne Åsberg, styremedlem i Norsk Klinisk –Kjemisk Kvalitetssikring (NKK)
6. Kvalitetskoordinator Kristine Solem, ekspertgruppe NKK
7. Overlege Gunhild Garmo Hov, styremedlem i Norsk Selskap for Medisinsk Biokjemi (NSMB)
8. Overlege Wenche Irgens; styremedlem i Norsk Forening for Medisinsk biokjemi (NFMB)
9. Kvalitetskoordinator, Teknisk bedømmer Norsk Akkreditering.
10. Overlege Gunhild Garmo Hov, medlem av faggruppe medisinsk biokjemi- innføring av Norsk laboratoriekodeverk
11. Biokjemiker Ketil Thorstensen, medlem av Nasjonal arbeidsgruppe for innføring av NIPT
12. Overlege Gunhild Garmo Hov, representant i referansegruppen for medisinsk biokjemi for norsk laboratoriekodeverk.
13. Overlege Gustav Mikkelsen vararepresentant i referansegruppen for medisinsk biokjemi for norsk laboratoriekodeverk.
14. Overlege Gustav Mikkelsen, representant i arbeidsgruppe lipider NSMB, Gustav spesifiserer
15. Seksjonsleder Per Henrik Hepsø, representant i Programgruppe for nasjonale retningslinjer for bioingeniørutdanning.
16. Lis-lege Lena Løfblad: 2.vara foretakstillitsvalgt for Ylf
17. Lis-lege Lena Løfblad: styremedlem i Sør-Trøndelag legeförening

18. Seksjonsleder Marthe Wedø Aune, ekspertgruppe (morfologi) NKK/NOKLUS.
19. Laboratoriekonsulent Karina Hill Bjerkestrand, medlem av årets tema gruppe i Noklus for 2016-2017.
20. Assisterende kvalitetsleder i Noklus, Line Nilsen Nygård, medlem i Kvalitetsutviklingsgruppen i Noklus

Avdeling for medisinsk genetikk

1. Styremedlem i Norsk selskap for humangenetikk
  - o Christa Schmidt, Molekylærgenetiker, Seksjon for medisinsk genetisk laboratorium:
  - o Trond Ludvigsen, Genetisk veileder, Seksjon for medisinsk genetisk poliklinikk
2. Styremedlem i Norsk interessegruppe for genetiske veiledere
  - o Inger Aase Warland, Genetisk veileder, Seksjon for medisinsk genetisk poliklinikk
3. Leder i Norsk interessegruppe for genetiske veiledere
  - o Ida Mette Rønning, Genetisk veileder, Seksjon for medisinsk genetisk poliklinikk
4. NSHG arbeidsgruppe for Farmakogenetikk
  - o Hildegunn E Pettersen, Fagansvarlig bioingeniør, Seksjon for medisinsk genetisk laboratorium:
5. NSHG arbeidsgruppe for Tolking av genvarianter
  - o Liss Anne Lavik, Molekylærgenetiker, Seksjon for medisinsk genetisk laboratorium
6. NSHG arbeidsgruppe fosterdiagnostikk
  - o Marte Gjøl Haug, Overlege, Avdeling for medisinsk genetikk
  - o Trond Ludvigsen, Genetisk veileder, Seksjon for medisinsk genetisk poliklinikk
7. NSHG arbeidsgruppe kvantitative analyser
  - o Christa Schmidt, Molekylærgenetiker, Seksjon for medisinsk genetisk laboratorium
8. NSHG arbeidsgruppe Dypsekvensering
  - o Wenche Sjursen, 1.amanuensis/Molekylærgenetiker, Seksjon for medisinsk genetisk laboratorium
  - o Inga Bjørnevoll, Avdelingssjef, Avdeling for medisinsk genetikk
9. NSHG arbeidsgruppe Arvelig kreft
  - o Wenche Sjursen, 1.amanuensis/Molekylærgenetiker, Seksjon for medisinsk genetisk laboratorium
  - o Lars Frederik Engebretsen, Overlege, Avdeling for medisinsk genetikk, leder for gruppen
  - o Inger Aase Warland, Genetisk veileder, Seksjon for medisinsk genetisk poliklinikk
10. NSHG arbeidsgruppe Medfødte syndromer og sjeldne stoffskiftesykdommer
  - o Rune Østern, Overlege, Avdeling for medisinsk genetikk
11. NSHG arbeidsgruppe Formidling av genetisk kunnskap
  - o Anne Elisabeth Sylvander, Genetisk veileder, Seksjon for medisinsk genetisk poliklinikk
  - o Inger Aase Warland, Genetisk veileder, Seksjon for medisinsk genetisk poliklinikk
12. NSHG arbeidsgruppe Hjertergenetikk
  - o Anniken Hamang, Seksjonsleder, Seksjon for medisinsk genetisk poliklinikk
  - o Marte Gjøl Haug, Overlege, Seksjon for medisinsk genetisk poliklinikk
13. Komité for: «Opplæringsprogram for spesialister i klinisk laboratoriegenetikk (CLG)», Norsk selskap for human genetikk (NSHG)
  - o Christa Schmidt, Molekylærgenetiker, Seksjon for medisinsk genetisk laboratorium
  - o Wenche Sjursen, 1.amanuensis/Molekylærgenetiker, Seksjon for medisinsk genetisk laboratorium
14. Cost action BM1206, Action Title: Cooperation Studies on Inherited Susceptibility to Colorectal Cancer
  - o Wenche Sjursen, 1.amanuensis/Molekylærgenetiker, Seksjon for medisinsk genetisk laboratorium
  - o Maren F. Hansen, PhD stipendiat/ Molekylærgenetiker, Seksjon for medisinsk genetisk laboratorium
15. Referansegruppen til NTNU "Genomics Core Facility"
  - o Rune Østern, Overlege, Avdeling for medisinsk genetikk
16. Legeforeningens spesialistkomite for medisinsk genetikk
  - o Rune Østern, Overlege, Avdeling for medisinsk genetikk
17. EBMG (European Board Of Medical Genetics) arbeidsgruppe for sertifisering, registrering og godkjenning av genetiske veiledere i Europa, oppnevnt av ESHG (European Society Of Human Genetics)
  - o Inga Bjørnevoll, Avdelingssjef, Avdeling for medisinsk genetikk
18. EMBG - Appeals Panel for sertifisering genetiske veiledere ved EBMG
  - o Anniken Hamang, Seksjonsleder medisinsk genetisk poliklinikk
19. NTNUs Faggruppe i Helsekommunikasjon, oppnevnt av Førsteamanuensis Ellen Andeneæs, institutt for språk og litteratur og leder av faggruppen
  - o Inga Bjørnevoll, Avdelingssjef, Avdeling for medisinsk genetikk
20. Revisor for ESHG (European Society of human genetics)
  - o Lars Fredrik Engebretsen, Overlege, Avdeling for medisinsk genetikk
21. Genetikkportalen, Redaksjon NGS-genpanel
  - o Lars Frederik Engebretsen, Overlege, Avdeling for medisinsk genetikk

22. Bioreferansegruppe HDir
  - o Inga Bjørnevoll, Avdelingssjef, Avdeling for medisinsk genetikk
  - o Lars Frederik Engebretsen, Overlege, Avdeling for medisinsk genetikk
23. Faglig referansegruppe medisinsk genetikk i Norsk laboratoriekodeverk
  - o Silje Vean, Seksjonsleder, molekylærgenetiker, Seksjon for medisinsk genetisk laboratorium
  - o Rune Østern, Overlege, Avdeling for medisinsk genetikk
24. Nasjonal nettverksgruppe arvelig kreft
  - o Wenche Sjursen, 1.amanuensis/Molekylærgenetiker, Seksjon for medisinsk genetisk laboratorium
  - o Lars Fredrik Engebretsen, Overlege, Avdeling for medisinsk genetikk
25. Arbeidsgruppe Nasjonalt anonymt frekvensregister for arvelige humane genvarianter
  - o Christa Schmidt, Molekylærgenetiker, Seksjon for medisinsk genetisk laboratorium:
26. Arbeidsgruppa for opprettelsen av et register for arvelige hjertesykdommer
  - o Marte Gjøl Haug, overlege, avdeling for medisinsk genetikk
27. Arbeidsgruppe nasjonalt nettverk av regionale kompetansesentre for persontilpasset medisin
  - o Inga Bjørnevoll, Avdelingssjef, Avdeling for medisinsk genetikk
28. Medlem i Legeforeningens spesialitets-komiteen for medisinsk genetikk
  - o Rune Østern, overlege, Avdeling for medisinsk genetikk
29. Styremedlem Norsk forening for medisinsk genetikk (NFMG)
  - o Lars Fredrik Engebretsen, Overlege, Avdeling for medisinsk genetikk

Avdeling for medisinsk mikrobiologi:

1. Overlege / professor Jan Egil Afset. Medlem Program Board of Master Programme in Molecular Medicine, NTNU.
2. Overlege / professor Jan Egil Afset. Medlem Program Board Genomic Core Facility, NTNU
3. Overlege / professor Jan Egil Afset. Medlem Program Board Bioinformatics Core Facility, NTNU.
4. Overlege / professor Jan Egil Afset. Medlem i Spesialitetskomiteen for medisinsk mikrobiologi.
5. Overlege / professor Jan Egil Afset. Medlem i Nasjonal medisinsk-mikrobiologisk beredskapskomité
6. Overlege / professor Jan Egil Afset. Medlem Board, Nordic Society of Clinical Microbiology and Infectious Diseases (NSCMID)
7. Overlege / professor Jan Egil Afset. Medlem Vitenskapelig vurderingskomite, Helse Nord
8. Overlege Andreas Christensen. Medlem i fagrådet for Nasjonal gruppe for resistensovervåkning av virus i Norge (RAVN)
9. Overlege Andreas Christensen. Styremedlem i Norsk virologisk forening.
10. Overlege Andreas Christensen. Medlem i arbeidsgruppe for nasjonal hepatittstrategi.
11. Overlege Andreas Christensen. Leder Regional faggruppe for medisinsk mikrobiologi
12. Overlege Andreas Christensen. Leder for valgkomiteen for Norsk forening for medisinsk mikrobiologi.
13. Overlege Andreas Christensen. Medlem i Referansegruppen for ekstern kvalitetssikring i virologi og serologi.
14. Overlege Hege Enger, Medlem i arbeidsgruppen for antibiotikaspørsmål (AFA)
15. Overlege Hege Enger, Medlem Antibiotika teamet St, Olavs Hospital (Styringsprogram for antibiotika)
16. Overlege / førsteamanuensis Svein Arne Nordbø, Member of the Executive Committee, European Society for Clinical Virology.
17. Seksjonsleder Liza Lyng. Medlem i NITO BFI Yrkesetisk råd
18. Overlege / førsteamanuensis Svein Arne Nordbø. Editorial board member of Journal of Clinical Virology
19. Overlege / førsteamanuensis Svein Arne Nordbø. Faglig medarbeider I Tidsskrift for Den norske legeförening
20. Overlege / førsteamanuensis Svein Arne Nordbø. Leder av Norsk virologisk forening
21. Overlege / førsteamanuensis Svein Arne Nordbø. Medlem Programkomiteen for infeksjonsforum Midt-Norge
22. Overlege / førsteamanuensis Svein Arne Nordbø. Medlem I European non-polio enterovirus network (ENPEN)
23. Overlege / førsteamanuensis Svein Arne Nordbø. Medlem i The 2016 Enterovirus-D68 Acute Flaccid Myelitis Working Group.
24. Overlege Kjersti Wiik Larssen. Medlem i arbeidsgruppen for antibiotikaspørsmål (AFA)
25. Overlege Kjersti Wik Larssen. Medlem i referansegruppe for referansegruppen for Kompetansetjeneste for påvisning av antibiotikaresistens (K-res)
26. Overlege Kjersti Wik Larssen . Medlem i Norsk overvåkingssystem for antibiotikaresistens hos mikrober (NORM).

27. Spesialbioingeniør Janne Fossum Malmring. Representant i Nasjonal CE-merking arbeidsgruppe i Medisinsk mikrobiologi.
28. Seksjonsleder Siv Pedersen. Medlem i Rådgivende utvalg i mikrobiologi, Bioingeniørfaglig Institutt, NITO.

Avdeling for patologi:

1. Elin Synnøve Røyset: Medlem i Den norske patologforenings (DNPs) faggruppe for gastrointestinal patologi.
2. Harald Aarset: Medlem i Den norske patologforenings (DNPs) faggruppe for hudpatologi og faggruppe for molekylærpatologi.
3. Harald Aarset (overlege, avdelingssjef): Medlem i Den norske patologforenings (DNPs) faggruppe for molekylærpatologi.
4. Harald Aarset: Medlem i Styringsgruppe for Digital patologi, Nasjonal IKT.
5. Sissel Gyrid Freim Wahl: Leder i Den norske patologforenings (DNPs) faggruppe for Lunge- og øre-nese-hals patologi.
6. Sissel Gyrid Freim Wahl: Medlem i Norsk lungekreftgruppe, translasjonsgruppa.
7. Sissel Gyrid Freim Wahl: Medlem i Referansegruppe for Lungekreft, Kreftregisteret.
8. Trond Viset: Medlem i Den norske patologforenings (DNPs) Faggruppe ben og bløtvevspatologi.
9. Trond Viset: Medlem i Morfologigruppe for Skandinavisk sarkomgruppe (SSG).
10. Marianne Brekke: Medlem i Den norske patologforenings (DNPs) faggruppe for mammapatologi.
11. Øystein Størkersen: Medlem i Den norske patologforenings (DNPs) faggruppe for ikke-neoplastisk nyrepatologi og faggruppe for uropatologi.
12. Øystein Størkersen: Medlem i Den norske patologforenings (DNPs) faggruppe for urologisk patologi.
13. Øystein Størkersen: Medlem i Referansegruppe for Prostatakraft, Kreftregisteret.
14. Øystein Størkersen: Medlem i Nasjonal ID-gruppe (Kripos).
15. Håkon Hov: Medlem i Den norske patologforenings (DNPs) faggruppe for lymfoid og hematologisk patologi.
16. Håkon Hov: Medlem av styringsgruppa for NOROC (The Norwegian Oral Cancer Study)
17. Patricia Mjønes: Medlem i Norsk nevroendokrin tumorgruppe
18. Ellen Veronika Vesterfjell: Medlem i Den norske patologforenings (DNPs) faggruppe for gynekologisk patologi.
19. Majid Salarinejad: Medlem i Den norske patologforenings (DNPs) faggruppe for Cytologi.
20. Henrik Sahlin Pettersen: Medlem i Kvalitetsutvalget for den norske patologforening (DNP).
21. Anne Jarstein Skjulsvik: Medlem i Den norske patologforenings (DNPs) faggruppe for obduksjonspatologi.
22. Sverre H. Torp: Leder undervisningsenheten i patologi ved den medisinske utdanningen i Trondheim
23. Sverre H. Torp: Medlem i Den norske patologforenings (DNPs) faggruppe for Nevropatologi.
24. Sverre H. Torp: Medlem i Den norske patologforenings forskningsutvalg (fou).
25. Ivar Skjåk Nordrum: Studieprogramleder for profesjonsstudiet i medisin ved Fakultet for medisin og helsevitenskap, NTNU.
26. Ivar Skjåk Nordrum. Medlem i prosjektgruppa for legeutdanning i Nord-Trøndelag. Fakultet for medisin og helsevitenskap, NTNU.
27. Ivar Skjåk Nordrum. Leder av Museumsutvalget Medisinsk museum. Fakultet for medisin og helsevitenskap-NTNU og St. Olavs Hospital.
28. Ivar Skjåk Nordrum. Medlem Fakultetsstyret ved Fakultet for medisin og helsevitenskap NTNU.
29. Christina Vogt: Medlem av faggruppen for solide svulster hos barn (DNP).
30. Christina Vogt: Medlem i faggruppen for perinatal patologi og placenta (DNP).
31. Christina Vogt: Varamedlem i Perinatalkomiteen i Trøndelag.

32. Christina Vogt: Medlem av Editorial Board for tidsskriftet "Pediatric and Developmental Pathology".
33. Tor Vikan Rise: Medlem i Kurs- og utdanningsutvalget, Patologforeningen.
34. Tor Vikan Rise: Medlem i Morfologigruppe for Skandinavisk sarkomgruppe (SSG).
35. Tor Vikan Rise: Varamedlem i styret i Den norske patologforening
36. Tor Vikan Rise: Nasjonal kompetansetjeneste for solide svulster hos barn
37. Kristin Tvette: Medlem av Rådgivende utvalg for patologi, NITO/BFI.
38. Maj Liv Eide: Leder av Faglig Rådgivningsgruppe for Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft
39. Maj Liv Eide: Leder av The European Advisory Committee of Cytotechnology fra 2012.
40. Maj Liv Eide: Medlem av Faglig Panel gruppe for innføring av HPV i primærskanning i Norge
41. Dai, Hong Yan: Medlem i norsk lungecancergruppe (NLCCG), translasjonsgruppa

Arbeid som referee på artikler i vitenskapelig tidsskrift:

Avdeling for immunologi og transfusjonsmedisin:

1. *European Journal of Cardio-Thoracic Surgery*: 3 artikler. Overlege Vibeke Videm.
2. *Interactive CardioVascular and Thoracic Surgery*: 1 artikkel. Overlege Vibeke Videm.
3. *Atherosclerosis*: 1 artikkel. Overlege Vibeke Videm.
4. *PlosOne*: 1 artikkel. Overlege Vibeke Videm.
5. *World Journal of Pediatrics*: 1 artikkel. Overlege Vibeke Videm.
6. *Rheumatology International*: 1 artikkel. Overlege Vibeke Videm.
7. *Endocrine, Metabolic & Immune Disorders – Drug Targets*: 1 artikkel. Overlege Vibeke Videm.
8. *Tidsskrift for Den norske legeforsking*: 1 artikkel. Overlege Vibeke Videm.
9. *Bioingeniøren*, 1 artikkel vurdert. Overlege Magne Børset.

Avdeling for klinisk farmakologi:

1. *European Journal of Neurology* (Arne Reimers)
2. *Seizure* (Arne Reimers)
3. *Hospital Practice* (Arne Reimers)
4. *Epilepsia* (Arne Reimers)
5. *Epilepsy Research* (Arne Reimers)
6. *Expert Opinion in Drug and Metabolism and Toxicology* (Arne Reimers)
7. *Accident Analysis and Prevention* (Arne Helland)
8. *Bioanalysis* (Solfrid Hegstad)
9. *Journal of Chromatography B* (Solfrid Hegstad)
10. *European Journal of Clinical Pharmacology* (3 oppdrag, Olav Spigset)
11. *Therapeutic Drug Monitoring* (Olav Spigset)
12. *Drug Safety* (Olav Spigset)
13. *Forensic Science International* (2 oppdrag, Joachim Frost)
14. *Journal of Analytical Toxicology* (Joachim Frost)

Avdeling for medisinsk biokjemi:

1. *HLA: Immune Response Genetics*. Ketil Thorstensen.
2. *Scandinavian Journal of Clinical and Laboratory Investigations*: Gunhild Garmo Hov

Avdeling for medisinsk genetikk

1. *Journal of Community Genetics*: 1 artikkel, Wenche Sjursen

Avdeling for medisinsk mikrobiologi

1. *Acta Orthopaedica*: 3 artikler. Overlege / professor Kåre Bergh

2. Acta Pathologica & Microbiologica Scandinavica. 1 artikkel. Overlege / professor Kåre Bergh
3. BMC Microbiology: 1 artikkel. Overlege / professor Kåre Bergh
4. Acta anaesthesiologica Scandinavica: 1 artikkel. Overlege / professor Kåre Bergh
5. Environmental Research: 1 artikkel. Spesialbioingeniør Ailin Falkmo Hansen
6. Environmental Pollution: 1 artikkel. Spesialbioingeniør Ailin Falkmo Hansen
7. British Journal of nutrition: 1 artikkel. Spesialbioingeniør Ailin Falkmo Hansen
8. Journal of Clinical Virology: 3 artikler. Overlege / førsteamanuensis Svein Arne Nordbø
9. Bioingeniøren: 1 artikkel. Spesialbioingeniør Janne Fossum Malmring

Publiserte artikler i året:

LMK stab:

1. Eide, Ivar Anders; Dörje, Christina; Svensson, My Hanna Sofia; Jenssen, Trond Geir; Hammarström, Clara Louise; Scott, Helge; Bjerve, Kristian S; Christensen, Jeppe H.; Schmidt, Erik B.; Hartmann, Anders; Åsberg, Anders; Reisæter, Anna Varberg; Reinholt, Finn P.. Development of kidney transplant fibrosis is inversely correlated with plasma marine fatty acid level. *Journal of renal nutrition* 2017
2. Valvi, Damaskini; Oulhote, Youssef; Weihe, Pål; Dalgård, Christine; Bjerve, Kristian S; Steuerwald, Ulrike; Grandjean, Philippe. Gestational diabetes and offspring birth size at elevated environmental pollutant exposures. *Environment International* 2017 ;Volum 107. s. 205-215

Avdeling for immunologi og transfusjonsmedisin:

1. Magnus A. Hjort, Pegah Abdollahi, Esten N. Vandsemb, Mona H. Fenstad, Bendik Lund, Tobias S. Slørdahl, Magne Børset and Torstein B. Rø. Phosphatase of regenerating liver-3 is expressed in acute lymphoblastic leukemia and mediates leukemic cell adhesion, migration and drug resistance. *Oncotarget*. 2018 Jan 9; 9(3): 3549–3561. Published online 2017 Dec 13. doi: 10.18632/oncotarget.23186
2. Andersen, Sigve; Richardsen, Elin; Rakaee, Mehrdad; Bertilsson, Helena; Bremnes, Roy M.; Børset, Magne; Busund, Lill-Tove; Slørdahl, Tobias Schmidt. Expression of phosphatase of regenerating liver (PRL)-3, is independently associated with biochemical failure, clinical failure and death in prostate cancer. *PLoS ONE* 2017 ;Volum 12.(11) s. - NTNU STO UiT UNN
3. Hjort, Magnus Aassved; Abdollahi, Pegah; Vandsemb, Esten Nymo; Fenstad, Mona H.; Lund, Bendik; Slørdahl, Tobias Schmidt; Børset, Magne; Rø, Torstein Baade. Phosphatase of regenerating liver-3 is expressed in acute lymphoblastic leukemia and mediates leukemic cell adhesion, migration and drug resistance. *Oncotarget* 2017 ;Volum 9.(3) s. 3549-3561 NTNU STO
4. Rustad, Even Holth; Coward, Eivind; Skytøyen, Emilie R; Misund, Kristine; Holien, Toril; Standal, Therese; Børset, Magne; Beisvag, Vidar; Myklebost, Ola; Meza, Leonardo Zepeda; Hong, Yan Dai; Sundan, Anders; Waage, Anders. Monitoring multiple myeloma by quantification of recurrent mutations in serum. *Haematologica* 2017 ;Volum 102.(7) s. 1266-1272 NTNU OUS STO UiB
5. Ellingsen, Øyvind; Halle, Martin; Conraads, Viviane; Støylen, Asbjørn; Dalen, Håvard; Delagardelle, Charles; Larsen, Alf Inge; Hole, Torstein; Mezzani, Alessandro; Van Craenenbroeck, Emeline M.; Videm, Vibeke; Beckers, Paul; Christle, Jeffrey W.; Winzer, Ephraim; Mangner, Norman; Woitek, Felix; Höllriegel, Robert; Pressler, Axel; Monk-Hansen, Tea; Snoer, Martin; Feiereisen, Patrick; Valborgland, Torstein; Kjekshus, John; Hambrecht, Rainer; Gielen, Stephan; Karlsen, Trine; Prescott, Eva; Linke, Axel. High-Intensity Interval Training in Patients with Heart Failure with Reduced Ejection Fraction. *Circulation* 2017 ;Volum 135.(9) s. 839-849 HMR HNT NTNU OUS STO SUS UiB UiO
6. Hinks, A; Bowes, J; Cobb, J; Ainsworth, HC; Marion, MC; Comeau, ME; Sudman, M; Han, B; Becker, ML; Bohnsack, JF; de Bakker, PIW; Haas, JP; Hazen, M; Lovell, DJ; Nigrovic, PA; Nordal, Ellen Berit; Punzano, M; Rosenberg, AM; Rygg, Marite; Smith, S.L.; Wise, CA; Videm, Vibeke; Wedderburn, LR; Yarwood, A; Yeung, RSM; Prahalad, S; Langefeld, CD; Raychaudhuri, S; Thompson, SD; Thomson, W. Fine-mapping the MHC locus in juvenile idiopathic arthritis (JIA) reveals genetic heterogeneity corresponding to distinct adult inflammatory arthritic diseases. *Annals of the Rheumatic Diseases* 2017 ;Volum 76.(4) s. 765-772 NTNU STO UiT UNN
7. Rø, Anne Dorthea; Simpson, Melanie Rae; Rø, Torstein Baade; Storrø, Ola; Johnsen, Roar; Videm, Vibeke; Øien, Torbjørn. Reduced Th22 cell proportion and prevention of atopic dermatitis in infants following maternal probiotic supplementation. *Clinical and Experimental Allergy* 2017 ;Volum 47.(8) s. 1014-1021 NTNU STO
8. van Waateringe, RP; Muller Kobold, AC; Van Vliet-Ostapchouk, JV; Van der Klauw, MM; Koerts, J; Anton, Gabriele; Trischler, G; Kvaløy, Kirsti; Næss, Marit; Videm, Vibeke; Hveem, Kristian; Walderberger, M; Koenig, W; Wolfenbutter, BHR. Influence of Storage and inter- and intra-Assay Variability on the

Measurement of Inflammatory Biomarkers in Population-Based Biobanking.. *Biopreservation and Biobanking* 2017 ;Volum 15.(6) s. 512-518 NTNU STO

9. Vengen, Inga Thorsen; Enger, Tone Bull; Videm, Vibeke; Garred, Peter. Pentraxin 3, ficolin-2 and lectin pathway associated serine protease MASP-3 as early predictors of myocardial infarction - the HUNT2 study. *Scientific Reports* 2017 ;Volum 7:430405. s. 1-8 NTNU STO
10. Videm, Vibeke; Thomas, Ranjeny; Brown, Matthew A; Hoff, Mari. Self-reported diagnosis of rheumatoid arthritis or ankylosing spondylitis has low accuracy: Data from the Nord-Trøndelag Health Study. *Journal of Rheumatology* 2017 ;Volum 44.(8) s. 1134-1141 NTNU STO
11. Enger TB, Pleym H, Stenseth R, Greiff G, Wahba H, Videm V. A preoperative multimarker approach to evaluate acute kidney injury after cardiac surgery. *J Cardiothorac Vasc Anesthesia* 2017;31:837-846
12. Enger TB, Pleym H, Stenseth R, Greiff G, Wahba A, Videm V. [Risk associated with open-heart surgery]. *Tidsskr Nor Laegeforen.* 2017;137(3):213-5.
13. Espinosa A, Ekland MS. [Thromboelastography - useful in cases of bleeding?]. *Tidsskr Nor Laegeforen.* 2017;137(5):367-70.
14. Tran L, Greiff G, Pleym H, Wahba A, Stenseth R, Videm V. Transfusion of red blood cells in coronary surgery: is there an effect on long-term mortality when adjusting for risk factors and postoperative complications? *Eur J Cardiothorac Surg.* 2017.
15. Boe OW, Sveen K, Borset M, Druey KM. Raised Serum Levels of Syndecan-1 (CD138), in a Case of Acute Idiopathic Systemic Capillary Leak Syndrome (SCLS) (Clarkson's Disease). *The American journal of case reports.* 2018;19:176-82.

Avdeling for klinisk farmakologi:

Originalartikler i vitenskapelige tidsskrifter:

1. Reppe LA, Spigset O, Kampmann JP, Damkier P, Christensen HR, Böttiger Y, Schjøtt J. Quality assessment of structure and language elements of written responses given by seven Scandinavian drug information centres. *Eur J Clin Pharmacol* 2017; 73: 623-31.
2. Westin AA, Brekke M, Molden E, Skogvoll E, Castberg I, Spigset O. Changes in drug disposition of lithium during pregnancy: a retrospective observational study of patient data from two routine therapeutic drug monitoring services in Norway. *BMJ Open* 2017; 7: e015738.
3. Hegstad S, Helland A, Hagemann C, Spigset O. EtG/EtS in serum by UHPLC-MS-MS in suspected sexual assault cases. *J Anal Toxicol*, 2017; 41: 618-22.
4. Heltne M, Saltvedt I, Prestmo A, Sletvold O, Spigset O. Patterns of drug prescriptions in an orthogeriatric ward as compared to an orthopaedic ward: Results from The Trondheim Hip Fracture Trial – a randomized clinical trial. *Eur J Clin Pharmacol* 2017; 73: 937-47.
5. Thu OK, Spigset O, Hellum B. Non-competitive inhibition of human CYP2C9 in vitro by a commercial *Rhodiola rosea* product. *Pharmacol Res Perspect* 2017; 5: e00324.
6. Westin AA, Brekke M, Molden E, Skogvoll E, Castberg I, Spigset O. Selective serotonin reuptake inhibitors and venlafaxine in pregnancy: changes in drug disposition. *PLOS One* 2017; 12: e0181082.
7. Hegstad S, Havnen H, Helland A, Falck BMH, Spigset O. Chiral separation of citalopram in serum by ultra-high performance supercritical fluid chromatography – tandem mass spectrometry. *J Chromatogr B Analyt Technol Biomed life Sci* 2017; 1061-62: 103-9.
8. Lupattelli A, Wood M, Lapane K, Spigset O, Nordeng H. Risk of preeclampsia after gestational exposure to selective serotonin reuptake inhibitors and other antidepressants: a study from the Norwegian Mother and Child cohort study. *Pharmacoepidemiol Drug Saf* 2017; 26: 1266-76.
9. Castberg I, Westin AA, Skogvoll E, Spigset O. Effects of age and gender on the serum levels of clozapine, olanzapine, risperidone and quetiapine. *Acta Psychiatr Scand* 2017, 136: 455-64.
10. Sund JK, Sletvold O, Mellingsæter TC, Hukari R, Hole T, Uggen PE, Vadset PT, Spigset O. Discrepancies in drug histories at admission to gastrointestinal surgery, internal medicine and geriatric hospital wards. *BMJ Open* 2017; 7:e013427.
11. Galbally M, Spigset O, Johnson AR, Kohan R, Lappas K, Lewis AJ. Neonatal adaptation following intrauterine antidepressant exposure: assessment, drug assay levels, and infant development outcomes. *Pediatric Res* 2017; 82: 806-13.
12. Helland A, Spigset O. Serum concentrations of paliperidone after administration of the long-acting injectable formulation. *Ther Drug Monit* 2017; 39: 659-62.

13. Reimers A, Olsson P, Nilsson J, Hoff E, Reis M, Strandberg M, Lundgren A, Källén K. Impact of generic substitution on levetiracetam serum concentration – a prospective study in an outpatient setting. *Epilepsy Res* 2017; 134: 54-61.
14. Edvardsen HM, Tverborgvik T, Frost J, Rogde S, Morild I, Waal H, Clausen T, Slørdal L, Vindenes V. Differences in combinations and concentrations of drugs of abuse in fatal intoxication and driving under the influence cases. *Forensic Sci Int* 2017; 281: 127-33.
15. Gjerden P, Bramness JG, Tvette IF, Slørdal L. The antipsychotic agent quetiapine is increasingly not used as such: dispensed prescriptions in Norway 2004-2015. *Eur J Clin Pharmacol* 2017; 73: 1173-9.
16. Helland A, Brede WR, Michelsen LS, Gundersen POM, Aarset H, Skjølås JE, Slørdal L. Two hospitalizations and one death after exposure to ortho-fluorofentanyl. *J. Anal. Toxicol.* 2017; 41: 708-709.
17. Strand MC, Mørland J, Slørdal L, Riedel B, Innerdal C, Aamo T, Mathisrud G, Vindenes V. Conversion factors for assessment of driving impairment after exposure to multiple benzodiazepines/z-hypnotics or opioids. *Forensic Sci. Int.* 2017; 281: 29-36.
18. Skalleberg JR; Popova O; Fosså SD; Småstuen MC; Osnes T; Gundersen POM; Bunne BIM. Long-term ototoxicity in women after cisplatin treatment for ovarian germ cell cancer. *Gynecol Oncol* 2017; 145: 148-53.
19. Aa E, Granlund S, Midtdal K, Blix HS, Johnsen LG, Granås AG. Legemiddelepikrise fra farmasøyt – følges den opp av fastlege? *Nor Farmaceut Tidsskr* 2017; 125 (10): 35-38.
20. Westin AA, Brekke M, Molden E, Skogvoll E, Castberg I, Spigset O. Treatment with antipsychotics in pregnancy: changes in drug disposition. *Clin Pharmacol Ther*, e-pub ahead of print, Jun 23, 2017. DOI: 10.1002/cpt.770
21. Andreassen TN, Havnen H, Spigset O, Falch BMH, Skråstad R. High throughput UHPC-MSMS method for the analysis of phosphatidylethanol (PEth) 16:0/18:1, a specific biomarker for alcohol consumption, in whole blood. *J Anal Toxicol* 2017, e-pub ahead of print, Sep 4, 2017.
22. Smith RL, Haslemo T, Andreassen OA, Eliasson E, Dahl M-L, Spigset, O, Molden E. Serum concentration of *N*-desmethylclozapine is significantly correlated with neutrophil granulocyte levels in schizophrenia patients. *CNS Drugs* 2017; 31:991-7.
23. Mauseth SA, Skurtveit S, Langhammer A, Spigset O. Incidence of and factors associated with anticholinergic drug use among women with urinary incontinence: Data from the Norwegian prescription database and the HUNT study. *Int Urogyn J*, e-pub ahead of print, Nov 4, 2017.
24. Brinkman DJ, Tichelaar J, Mookink LB, Christiaens T, Likic R, Maciulaitis R, Costa J, Sanz EJ, Maxwell SR, Richir MC, van Agtmael MA, Education Working Group of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics, Network of Teachers in Pharmacotherapy (NOTIP). Key learning outcomes for clinical pharmacology and therapeutics education in Europe: A modified Delphi study. *Clin Pharmacol Ther*, e-pub ahead of print, Dec 5, 2017. DOI: 10.1002/cpt.962.
25. Bjørk M, Riedel B, Spigset O, Veiby G, Kolstad E, Dahltveit AK, Gilhus NE. Folic acid during pregnancy and risk of autistic traits in children exposed to antiepileptic drugs in utero. *JAMA Neurology*, e-pub ahead of print, Dec 26, 2017.

Oversiktsartikler, bokkapitler

26. Spigset O, Viktil K. Kapittel G 25. Etterlevelse av legemiddelbruk. I: *Norsk legemiddelhåndbok for helsepersonell* 2017. <http://legemiddelhandboka.no/Generelle/598830>

Kommentarartikler, debattartikler, kronikker etc.

27. Reimers A, Berg JA, Burns ML, Landmark CJ. Felles referanseområder for antiepileptika. *Tidsskrift Nor Legeforen* 2017; 137: DOI: 10.4045/tidsskr.17.0392
28. Reimers A. Svar til kommentar av Bernt Engelsen. *Tidsskr Nor Legeforen* 2017; 137: DOI: 10.4045/tidsskr.17.0693
29. Helland A. Studier av alkoholpåvirket kjøring i kjøresimulator. *Tidsskr Nor Legeforen* 2017; 137: 470. DOI: 10.4045/tidsskr.16.1112.
30. Frost J. Ingen grunn til å savne kodein! *Tidsskr Nor Legeforen* 2017; 137 (18).
31. Slørdal L. Innsiktsfullt om rus. *Tidsskr Nor Legeforen*. 2017; 137: DOI: 10.4045/tidsskr.17.0562
32. Slørdal L. Ekspertveldet. *Tidsskr Nor Legeforen*. 2017; 137: DOI: 10.4045/tidsskr.17.0618
33. Fleiner HF, Roland PDH. Plantebaserte legemidler - hva vet vi? *Utposten* 2017; 46 (2): 52-4.

34. Bandlien CL. Sopp- og andre underlivsinfeksjoner. *Nor Farmaceut Tidsskr* 2017; 125 (4): 30-1.
35. Norvik M, Lunde I. In vitro-fertilisering. *Nor Farmaceut Tidsskr* 2017; 125 (9): 41-2.

Avdeling for medisinsk biokjemi:

1. Thorstensen, Ketil; Kvitland, Mona; Åsberg, Arne; Irgens, Wenche Elna Øiestad; Borch-Johnsen, Berit; Moen, Torolf; Hveem, Kristian. Iron loading in HFE p.C282Y homozygotes found by population screening: relationships to HLA-type and T-lymphocyte subsets. *Scandinavian Journal of Clinical and Laboratory Investigation* 2017 ;Volum 77.(7) s. 477-485
2. Ueland, Grethe Åstrøm; Methlie, Paal; Kellmann, Ralf; Bjørngaas, Marit Ragnhild Rokne; Åsvold, Bjørn Olav; Thorstensen, Ketil; Kelp, Oskar; Thordarson, Hrafnkell B; Mellgren, Gunnar; Løvås, Kristian; Husebye, Eystein Sverre. Simultaneous assay of cortisol and dexamethasone improved diagnostic accuracy of the dexamethasone suppression test. *European Journal of Endocrinology* 2017 ;Volum 176.(6) s. 705-713
3. Mikkelsen, Gustav; Åsberg, Arne; Hultström, Maria; Aasarød, Knut; Hov, Gunhild Garmo. Reference limits for chromogranin A, CYFRA 21-1, CA 125, CA 19-9 and carcinoembryonic antigen in patients with chronic kidney disease 2017;Volum 32(4) s 461-466
4. Trondsetås, Lene, Mikkelsen Gustav, Lian Ingrid Alsos. The effects of dry ice exposure on plasma pH and coagulation analyses. *Clinical chemistry and laboratory analyses* 2017; Volum 56(1) s. 59-64.

Avdeling for medisinsk genetikk

1. Hansen, Maren; Johansen, Jostein; Sylvander, Anna Elisabeth; Bjørnevoll, Inga; Talseth-Palmer, Bente Anita; Lavik, Liss Anne; Xavier, Alexandre; Engebretsen, Lars Fredrik; Scott, Rodney; Drabløs, Finn Sverre; Sjursen, Wenche. «Use of multigene-panel identifies pathogenic variants in several CRC-predisposing genes in patients previously tested for Lynch Syndrome». *Clinical Genetics* 2017 ;Volum 92.(4) s. 405-414
2. Mjelle, Robin; Sellæg, Kjersti; Sætrom, Pål; Thommesen, Liv; Sjursen, Wenche; Hofslie, Eva. «Identification of metastasis-associated microRNAs in serum from rectal cancer patients». *OncoTarget* 2017 ;Volum 8.(52) s. 90077-90089
3. Robbert D A Weren, Rachel S van der Post, Ingrid P Vogelaar, J Han van Krieken, Liesbeth Spruijt, Jan Lubinski, Anna Jakubowska, Urszula Teodorczyk, Cora M Aalfs, Liselotte P van Hest, Carla Oliveira, Eveline J Kamping, Hans K Schackert, Guglielmina N Ranzani, Encarna B Gómez García, Frederik J Hes, Elke Holinski-Feder, Maurizio Genuardi, Margreet G E M Ausems, Rolf H Sijmons, Anja Wagner, Lizet E van der Kolk, Annemieke Cats, Inga Bjørnevoll, Nicoline Hoogerbrugge, Marjolijn J L Ligtenberg. "Role of germline aberrations affecting CTNNA1, MAP3K6 and MYD88 in gastric cancer susceptibility" *Med Genet* 2018;0:1–6. doi:10.1136/jmedgenet-2017-104962
4. Paulsen J, Askim Å, Mohus RM, Mehl A, Dewan A, Solligård E, Damås JK, Åsvold BO. "Associations of obesity and lifestyle with the risk and mortality of bloodstream infection in a general population: a 15-year follow-up of 64 027 individuals in the HUNT Study". *International Journal of Epidemiology*, Volume 46, Issue 5, 1 October 2017
5. Mehl A, Åsvold BO, Lydersen S, Paulsen J, Solligård E, Damås JK, Harthug S, Edna TH. "Burden of bloodstream infection in an area of Mid-Norway 2002-2013: a prospective population-based observational study." *BMC Infect Dis.* 2017 Mar 11;17(1):205. doi: 10.1186/s12879-017-2291-2.
6. Mehl A, Åsvold BO, Kümmel A, Lydersen S, Paulsen J, Haugan I, Solligård E, Damås JK, Harthug S, Edna TH. "Trends in antimicrobial resistance and empiric antibiotic therapy of bloodstream infections at a general hospital in Mid-Norway: a prospective observational study." *BMC Infect Dis.* 2017 Feb 2;17(1):116. doi: 10.1186/s12879-017-2210-6. Erratum in: *BMC Infect Dis.* 2017 Jun 23;17 (1):446.
7. Marte G. Haug, Atle Brendehaug, Gunnar Houge, Masayo Kagami& Tsutomu Ogata Mosaic upd(14)pat in a patient with mild features of Kagami - Ogata syndrome" 2017 The Authors. *Clinical Case Reports* published by John Wiley & Sons Ltd Ingvild Aukrust, Ragnhild W. Jansson, Cecilie Bredrup, Hilde E. Rusaas, Siren Berland, Agnete Jørgensen,
8. Marte G. Haug, Eyvind Rødahl, Gunnar Houge, Per M. Knappskog, "The intronic *ABCA4* c.5461-10T>C variant, frequently seen in patients with Stargardt disease, causes splice defects and reduced *ABCA4* protein level", *Acta Ophthalmologica*, Volume 95, Issue 3. May 2017, Pages 240–246 , Original Article

Avdeling for medisinsk mikrobiologi:

1. Blomfeldt, Anita; Larssen, Kjersti Wik; Moghen, Arsalan; Gabrielsen, Christina; Elstrøm, Petter; Aamot, Hege Vangstein; Jørgensen, Silje. Emerging multidrug-resistant Bengal Bay clone ST772-MRSA-V in Norway: molecular epidemiology 2004-2014. *European Journal of Clinical Microbiology and Infectious Diseases* 2017 ;Volum 36.(10) s. 1911-1921

2. Blomfeldt, Anita; Larssen, Kjersti Wik; Moghen, Arsalan; Haugum, Kjersti; Steen, Tore Wælgaard; Jørgensen, Silje Bakken; Aamot, Hege Vangstein. Bengal Bay clone ST772-MRSA-V outbreak: conserved clone causes investigation challenges. *Journal of Hospital Infection* 2017 ;Volum 95.(3) s. 253-258
3. Braadland, Peder; Giskeødegård, Guro F.; Sandsmark, Elise; Bertilsson, Helena; Euceda, Leslie R.; Hansen, Ailin Falkmo; Guldvik, Ingrid Jenny; Selnæs, Kirsten Margrete; Grytli, Helene Hartvedt; Katz, Betina; Svindland, Aud; Bathen, Tone Frost; Eri, Lars Magne; Nygård, Ståle; Berge, Viktor; Tasken, Kristin Austlid; Tessem, May-Britt.
4. Ex vivo metabolic fingerprinting identifies biomarkers predictive of prostate cancer recurrence following radical prostatectomy. *British Journal of Cancer* 2017 ;Volum 117.(11) s. 1656-1664
5. Gabrielsen, Christina; Kols, Nicola Isabelle; Øye, Christian; Bergh, Kåre; Afset, Jan Egil. Characterization of the virulence potential of *Staphylococcus condimentii* isolated from a patient with severe soft tissue infection. *New microbes and new infections* 2017 ;Volum 18. s. 8-14
6. Gabrielsen, Christina; Mæland, Johan A.; Lyng, Randi Valsø; Radtke, Andreas; Afset, Jan Egil. Molecular characteristics of *Streptococcus agalactiae* strains deficient in alpha-like protein encoding genes. *Journal of Medical Microbiology* 2017 ;Volum 66.(1) s. 26-33
7. Gibory, Moustafa; Haltbakk, Ildri; Flem, Elmira; Vainio, Kirsti; Valcarcel Salamanca, Beatriz; Størdal, Ketil; Nordbø, Svein Arne; Jakobsen, Kirsti; Haarr, Elisebet; Dudman, Susanne Gjeruldsen. Rotavirus detection in bulk stool and rectal swab specimens in children with acute gastroenteritis in Norway. *Journal of Clinical Virology* 2017 ;Volum 97. s. 50-53
8. Hansen, Ailin Falkmo; Simic, Anica; Åsvold, Bjørn Olav; Romundstad, Pål Richard; Midthjell, Kristian; Syversen, Tore; Flaten, Trond Peder.
9. Trace Elements in Early Phase Type 2 Diabetes Mellitus – a Population-based Study. The HUNT Study in Norway. *Journal of Trace Elements in Medicine and Biology* 2017 ;Volum 40. s. 46-53
10. Mehl, Arne; Åsvold, Bjørn Olav; Kümmel, Angela; Lydersen, Stian; Paulsen, Julie; Haugan, Ingvild; Solligård, Erik; Damås, Jan Kristian; Harthug, Stig; Edna, Tom-Harald. Trends in antimicrobial resistance and empiric antibiotic therapy of bloodstream infections at a general hospital in Mid-Norway: A prospective observational study. *BMC Infectious Diseases* 2017 ;Volum 17:116. s. 1-11
11. Moe, Nina; Krokstad, Sidsel; Stenseng, Inger Heimdal; Christensen, Andreas; Skanke, Lars Høsøien; Risnes, Kari; Nordbø, Svein Arne; Døllner, Henrik. Comparing human metapneumovirus and respiratory syncytial virus: Viral codetections, genotypes and risk factors for severe disease. *PLoS ONE* 2017 ;Volum 12:0170200.(1) s. 1-19
12. Moe, Nina; Stenseng, Inger Heimdal; Krokstad, Sidsel; Christensen, Andreas; Skanke, Lars Høsøien; Risnes, Kari; Nordbø, Svein Arne; Døllner, Henrik. The Burden of Human Metapneumovirus and Respiratory Syncytial Virus Infections in Hospitalized Norwegian Children. *Journal of Infectious Diseases* 2017 ;Volum 216.(1) s. 110-116
13. Nordbø, Svein Arne. Lammelser forårsaket av enterovirus. *Tidsskrift for Den norske legeförening* 2017 ;Volum 137.(16) s. 1173-1173
14. Simic, Anica; Hansen, Ailin Falkmo; Åsvold, Bjørn Olav; Romundstad, Pål Richard; Midthjell, Kristian; Syversen, Tore; Flaten, Trond Peder.
15. Trace element status in patients with type 2 diabetes in Norway: The HUNT3 Survey. *Journal of Trace Elements in Medicine and Biology* 2017 ;Volum 41. s. 91-98
16. Thorsvik, Silje; Damås, Jan Kristian; Granlund, Atle van Beelen; Flo, Trude Helen; Bergh, Kåre; Østvik, Ann Elisabeth; Sandvik, Arne Kristian. Fecal neutrophil gelatinase-associated lipocalin as a biomarker for inflammatory bowel disease. *Journal of Gastroenterology and Hepatology* 2017 ;Volum 32.(1) s. 128-135
17. Opsjøn, Bente Ediassen; Nordbø, Svein Arne; Vogt, Christina. Unrecognized viral infections and chromosome abnormalities as a cause of fetal death – examination with fluorescence in situ hybridization, immunohistochemistry and polymerase chain reaction. *Acta Pathologica, Microbiologica et Immunologica Scandinavica (APMIS)* 2017 ;Volum 125.(9) s. 826-832

Avdeling for patologi:

1. Opsjøn, Bente Ediassen; Nordbø, Svein Arne; Vogt, Christina. Unrecognized viral infections and chromosome abnormalities as a cause of fetal death – examination with fluorescence in situ hybridization, immunohistochemistry and polymerase chain reaction. *Acta Pathologica, Microbiologica et Immunologica Scandinavica (APMIS)* 2017 ;Volum 125.(9) s. 826-832. NTNU STO

2. Elschot, Mattijs; Selnæs, Kirsten Margrete; Sandsmark, Elise; Krüger-Stokke, Brage; Størkersen, Øystein; Giskeødegård, Guro F.; Tessem, May-Britt; Moestue, Siver Andreas; Bertilsson, Helena; Bathen, Tone Frost. Combined 18F-Fluciclovine PET/MRI shows potential for detection and characterization of high-risk prostate cancer. *Journal of Nuclear Medicine* 2017. NTNU STO
3. Elschot, Mattijs; Selnæs, Kirsten Margrete; Sandsmark, Elise; Teruel, Jose Ramon; Krüger-Stokke, Brage; Størkersen, Øystein; Tessem, May-Britt; Moestue, Siver Andreas; Bertilsson, Helena; Bathen, Tone Frost. Multimodal Multiparametric 18F-Fluciclovine PET/MRI Improves Computer-Assisted Detection of Primary Prostate Cancer. 25th Annual ISMRM Scientific Meeting and Exhibition 2017; 2017-04-22 - 2017-04-27. NTNU STO
4. Rustad, Even Holth; Coward, Eivind; Skytøen, Emilie R; Misund, Kristine; Holien, Toril; Standal, Therese; Børset, Magne; Beisvag, Vidar; Myklebost, Ola; Meza, Leonardo Zepeda; Hong, Yan Dai; Sundan, Anders; Waage, Anders. Monitoring multiple myeloma by quantification of recurrent mutations in serum. *Haematologica* 2017; Volum 102.(7) s. 1266-1272 NTNU OUS STO UiB
5. Jakola, Asgeir Store; Skjulsvik, Anne Jarstein; Myrmel, Kristin Smistad; Sjøvik, Kristin; Unsgård, Geirmund; Torp, Sverre Helge; Aaberg, K; Berg, Thomas; Hong, Yan Dai; Johnsen, Knut; Kloster, Roar; Solheim, Ole. Surgical resection versus watchful waiting in low-grade gliomas. *Annals of Oncology* 2017 ;Volum 28.(8) s. 1942-1948 NTNU STO UNN
6. Karlberg, Anna Maria; Berntsen, Erik Magnus; Johansen, Håkon; Myrthue, Mariane Olesen; Skjulsvik, Anne Jarstein; Reinertsen, Ingerid; Esmæili, Morteza; Dai, Hong Yan; Xiao, Yiming; Rivaz, Hassan; Borghammer, Per; Solheim, Ole; Eikenes, Live. Multimodal 18F-Fluciclovine PET/MRI and Ultrasound-Guided Neurosurgery of an Anaplastic Oligodendroglioma. *World Neurosurgery* 2017 NTNU SINTEF STO
7. Jakola, Asgeir Store; Zang, YH; Skjulsvik, Anne Jarstein; Solheim, Ole; Bø, Hans Kristian; Berntsen, Erik Magnus; Reinertsen, Ingerid; Gulati, Sasha; Förander, Petter; Brismar, Torkel B. Quantitative texture analysis in the prediction of IDH status in low-grade gliomas.. *Clinical neurology and neurosurgery (Dutch-Flemish ed. Print)* 2017 ;Volum 164. s. 114-120 NTNU SINTEF STO
8. Varughese, Rosilin; Skjulsvik, Anne Jarstein; Torp, Sverre Helge. Prognostic value of survivin and DNA topoisomerase II? in diffuse and anaplastic astrocytomas. *Pathology, Research and Practice* 2017 ;Volum 213.(4) s. 339-347 NTNU STO
9. Bringeland, Erling Audun; Wasmuth, Hans; Mjønes, Patricia; Myklebust, Tor Åge; Grønbech, Jon Erik. A population-based study on incidence rates, Lauren distribution, stage distribution, treatment, and long-term outcomes for gastric adenocarcinoma in Central Norway 2001?2011. *Acta Oncologica* 2017; Volum 56.(1) s. 39-45. KREFTREG NTNU STO
10. Mjønes, Patricia; Nordrum, Ivar Skjåk; Qvigstad, Gunnar; SørDAL, Øystein Finset; Rian, Liselotte Linnea Mårtensson; Waldum, Helge. Expression of erythropoietin and neuroendocrine markers in clear cell renal cell carcinoma. *APMIS: Acta pathologica, microbiologica et immunologica Scandinavica. Supplementum* 2017; Volum 125.(3) s. 213-222. NTNU STO
11. Mjønes, Patricia; Nordrum, Ivar Skjåk; SørDAL, Øystein Finset; Sagatun, Liv; Fossmark, Reidar; Sandvik, Arne Kristian; Waldum, Helge. Expression of the Cholecystokinin-B Receptor in Neoplastic Gastric Cells.. *Hormones and Cancer* 2017. NTNU STO
12. Mjønes, Patricia; Sagatun, Liv; Nordrum, Ivar Skjåk; Waldum, Helge. Neuron-Specific Enolase as an Immunohistochemical Marker Is Better Than Its Reputation. *Journal of Histochemistry and Cytochemistry* 2017. NTNU
13. Waldum, Helge; Sagatun, Liv; Mjønes, Patricia. Gastrin and gastric cancer. *Frontiers in Endocrinology* 2017; Volum 8:1. s. 1-7. NTNU STO
14. Arnli, Magnus Bossum; Backer-Grøndahl, Thomas; Ytterhus, Borgny; Granli, Unn Sophie; Lydersen, Stian; Gulati, Sasha; Torp, Sverre Helge. Expression and clinical value of EGFR in human meningiomas. *PeerJ* 2017; Volum 2017.(3). NTNU STO
15. Røe, Oluf Dimitri; Wahl, Sissel Gyrid Freim. The undifferentiated carcinoma that became a melanoma: Re-biopsy of a cancer of an unknown primary site: a case report.. *Journal of Medical Case Reports* 2017; Volum 11.(82) s. HNT NTNU STO
16. Lelu, Sylvie; Afadzi, Mercy; Berg, Sigrid; Åslund, Andreas; Torp, Sverre Helge; Sattler, Wolfgang; Davies, Ruth Catharina de Lange. Primary Porcine Brain Endothelial Cells as In Vitro Model to Study Effects of Ultrasound and Microbubbles on Blood-Brain Barrier Function. *IEEE Transactions on Ultrasonics, Ferroelectrics and Frequency Control* 2017; Volum 64.(1) s. 281-290. NTNU SINTEF STO

17. Mikkelsen, Vilde Elisabeth; Stensjøen, Anne Line; Berntsen, Erik Magnus; Nordrum, Ivar Skjåk; Salvesen, Øyvind; Solheim, Ole; Torp, Sverre Helge. Histopathological Features in Relation to Pretreatment Tumor Growth in Glioblastoma Patients. *World Neurosurgery* 2017 s. -. NTNU STO
18. Munkvold, Bodil Karoline Ravn; Bø, Hans Kristian; Jakola, Asgeir Store; Reinertsen, Ingerid; Berntsen, Erik Magnus; Unsgård, Geirmund; Torp, Sverre Helge; Solheim, Ole. Tumor volume assessment in low-grade gliomas: a comparison of preoperative magnetic resonance imaging to coregistered intraoperative 3-dimensional ultrasound recordings. *Neurosurgery* 2017. NTNU SINTEF STO
19. Snipstad, Sofie; Berg, Sigrid; Mørch, Ýrr Asbjørg; Bjørkøy, Astrid; Sulheim, Einar; Hansen, Rune; Grimstad, Ingeborg; van Wamel, Annemieke; Maaland, Astri Fjelde; Torp, Sverre Helge; Davies, Ruth Catharina de Lange. Ultrasound Improves the Delivery and Therapeutic Effect of Nanoparticle-Stabilized Microbubbles in Breast Cancer Xenografts. *Ultrasound in Medicine and Biology* 2017; Volum 43.(11) s. 2651-2669. NTNU SINTEF STO
20. Stensjøen, Anne Line; Berntsen, Erik Magnus; Mikkelsen, Vilde Elisabeth; Torp, Sverre Helge; Jakola, Asgeir Store; Salvesen, Øyvind; Solheim, Ole. Does Pretreatment Tumor Growth Hold Prognostic Information for Patients with Glioblastoma?. *World Neurosurgery* 2017; Volum 101. s. 686-694.e4. NTNU STO
21. Winther, Theo L.; Torp, Sverre Helge. DNA topoisomerase II α and mitotin expression predict meningioma recurrence better than histopathological grade and MIB-1 after initial surgery. *PLoS ONE* 2017; Volum 12.(3). NTNU STO
22. Winther, Theo L.; Torp, Sverre Helge. The anti-apoptotic protein survivin can improve the prognostication of meningioma patients. *PLoS ONE* 2017; Volum 12.(9). NTNU STO
23. Winther, Theo Leon; Torp, Sverre Helge. MCM7 expression is a promising predictor of recurrence in patients surgically resected for meningiomas. *Journal of Neuro-Oncology* 2017; Volum 131.(3) s. 575-583. NTNU STO
24. Åslund, Karl Olof Andreas; Snipstad, Sofie; Healey, Andrew J.; Kvåle, Svein; Torp, Sverre Helge; Sontum, Per C.; Davies, Ruth Catharina de Lange; van Wamel, Annemieke. Efficient Enhancement of Blood-Brain Barrier Permeability Using Acoustic Cluster Therapy (ACT). *Theranostics* 2017; Volum 7.(1) s. 23-30. NTNU STO
25. Lillebo, Børge; Slørdahl, Tobias Schmidt; Nordrum, Ivar Skjåk. Teambasert læring - en studentaktiverende og lærerstyrt undervisningsform. *UNIPED* 2017 (3) s. 207-221. NTNU STO
26. Eide, Maj Liv, Ingrid Baasland. Bedre celleprøver – bedre diagnostikk. *Gynekologen*, 4 – 2017

Abstrakter / Postere, Andre faglige innlegg i året:

Avdeling for immunologi og transfusjonsmedisin:

1. T. T. Pedersen, M. H. Fenstad, T. S. Moksnes, M. Wallenius, T. H. Flo, M. Haug. Cytokines and lipocalin-2 in pregnant women with rheumatoid arthritis and systemic lupus erythematosus. Submission N^o: EULAR17-1916
2. Mona Høysæter Fenstad: Minimal residual disease (MRD) – et nytt behandlingsmål ved myelomatose; *Best Practice Hematology and Oncology* desember 2017 s12-15
3. Videm, V. Vitamin A. NRK Norgesglasset [Radio] 2017-07-17
4. Videm, V. Vitamin C. NRK P1 - Norgesglasset [Radio] 2017-04-04
5. Videm, V. Vitaminer fra A - K. NRK Norgesglasset [Radio] 2017-07-17
6. Videm, V. Vitaminer fra A til K: vitamin B. NRK Norgesglasset [Radio] 2017-07-18
7. Videm, V. Vitaminer fra A til K: vitamin C. NRK Norgesglasset [Radio] 2017-07-19
8. Videm, V. Vitaminer fra A til K: vitamin D. NRK Norgesglasset [Radio] 2017-07-20
9. Videm, V. Vitaminer fra A til K: vitamin E. NRK Norgesglasset [Radio] 2017-07-24
10. Videm, V. Vitaminer fra A til K: vitamin K. NRK Norgesglasset [Radio] 2017-07-24
11. Videm, V, Rogne T. For lite mat fra dyr kan øke gravidens risiko for tidlig fødsel. *Gemini* [Internett] 2017-01-20
12. Ingvild Teigum, Lene Haugnæss, Aurora Espinosa: Optimalisering av trombocyttkonsentrat høstet med Trima Accel aferesemaskin.

13. Espinosa, A. Steinsvåg CT, Flesland Ø, Pulmonary transfusion complications reported to the Norwegian hemovigilance system. AABB, 2017, San Diego, USA.

Avdeling for klinisk farmakologi:

1. Husebye ESN, Gilhus NE, B Riedel B, Spigset O, Kolstad E, Daltveit AK, Bjørk M. Språkutvikling hos barn i alderen 1,5-3 år eksponert for antiepileptika in utero; assosiasjon til folsyrestatus hos mor. Poster presented at the 24th Nevrodagene. Oslo, Norway, March 13-17, 2017.
2. Fjukstad KK, Engum A, Lydersen S, Dieset I, Steen NE, Andreassen OA, Spigset O. Selective serotonin reuptake inhibitors, antipsychotics and metabolic risk factors in schizophrenia and bipolar disorder. Poster presented at the 25th European Congress of Psychiatry, Florence, Italy, April 1-4, 2017.
3. Melby K, Wigum L, Warholm L, Gråwe RW, Aamo TO, Spigset O. RCT study design of intranasal oxytocin in alcohol withdrawal and dependence. Poster presented at the 48th Annual Conference of the American Society of Addiction Medicine, New Orleans, USA, April 6-9, 2017.
4. Haidl F, Spigset O, Rosseland LA, Dahl V. Systemic maternal exposure and umbilical cord fentanyl transfer after epidural administration with adrenaline: a double-blind, randomized trial. Poster presented at the Annual Congress of the Obstetric Anaesthetists' Association, Brussels, Belgium, May 18-19, 2017.
5. Gundersen PO, Spigset O, Josefsson M. Quantitative screening of synthetic cannabinoids in urine using UHPLC-QTOF-MS. Presented at the 2nd Annual meeting of the Nordic Association of Forensic Toxicologists, Trondheim, Norway, May 4-5, 2017.
6. Hegstad S, Helland A, Hagemann S, Michelsen L, Spigset O. UPLC-MS-MS analysis of ethyl glucuronide and ethyl sulphate in urine from victims of sexual assault in Trondheim, Norway. Presented at the 2nd Annual meeting of the Nordic Association of Forensic Toxicologists, Trondheim, Norway, May 4-5, 2017.
7. Dyrkorn R, Langaas H. Academic detailing in Norway—caring for GPs where they are. Oral presentation, 13th European Congress of Clinical Pharmacology and Therapeutics, Prague, Czech Republic, June 24-27, 2017
8. Melby K, Gråwe RW, Aamo TO, Wigum L, Warholm ML, Spigset O. Intranasal oxytocin in alcohol use disorder: an ongoing randomized placebo-controlled trial. Poster presented at the 30th Congress of the European College of Neuropsychopharmacology, Paris, France, September 2-5, 2017.
9. Havnen GC, Nordmo E, Holmsen ST, Nordeng H, Spigset O. Treatment of multiple sclerosis during pregnancy and lactation – updated national treatment guidelines in Norway. Poster presented at the 28th International ENTIS (European Network Teratology Information Services) Meeting, Prague, Czech Republic, September 2-5, 2017.
10. Athanasiu L, Fjukstad KK, Dieset I, Steen NE, Djurovic S, Spigset O, Andreassen OA. Metabolic abnormalities related to treatment with selective serotonin reuptake inhibitors in patients with schizophrenia and bipolar disorder: a genome wide association study. Poster presented at the 16th Annual Pharmacogenetics In Psychiatry Meeting, Orlando, Florida, USA, October 12, 2017.
11. Fjukstad KK, Athanasiu L, Dieset I, Steen NE, Djurovic S, Spigset O, Andreassen OA. Metabolic abnormalities related to treatment with selective serotonin reuptake inhibitors in patients with schizophrenia and bipolar disorder: a genome wide association study. Poster presented at the 25th World Congress of Psychiatric Genetics, Orlando, Florida, USA, October 13-17, 2017.
12. Langaas H, Hurley E, Dyrkorn R. Introducing academic detailing in Norway. Poster presented at EuroDURG2017, Glasgow, UK, November 15-17 2017
13. Olsson P, Reimers A, Nilsson J, Hoff E, Reis M, Strandberg M, Lundgren A, Källén K. LEV-SWITCH - Impact of generic substitution on levetiracetam serum concentration and QOL. Poster presented at the 71st Annual Meeting of the American Epilepsy Society. Washington, DC, USA, December 1-5, 2017.

Avdeling for medisinsk biokjemi:

1. Solveig Irene Winther: Poster : Total automasjon ved AMB, fagdag ledelse St. Olavs hospital
2. Ketil Thorstensen: Jernatomenes fascinerende reise i vårt indre. Avslutningsseminar for prof. Rune Johan Ulvik, Haukeland Universitetssykehus, Bergen, 30.05.2017
3. Ann Therese Ali, Bioingeniørens rolle ved behandling av sprøytefobi, Bergen mai 2017
4. Karina Hill Bjerkestrand – Poster og foredrag på NITO BFI kurs om Preanalyse 10. -11. mai i Bergen
5. Line Nilsen Nygård – Artikkel i Helsesekretæren; «Celleteller, kjekt å ha?»
6. Kari Bratberg, Martin Løkås Westgård og Tatjana Merete Moen « Koagulasjonsinstrumenter og total laboratorieautomasjon (TLA) ved St. Olavs Hospital. Poster ved BFIs kurs i koagulasjon 14/9-17
7. Ketil Thorstensen: Hvordan omsette ide til prosjekt. NITO Bioingeniørfaglig Institutt. Kurs i vitenskapelig publisering og innovasjon i helsevesenet.19-20.09.2017

Avdeling for medisinsk genetik

1. Bodil Gilde, Liss Anne Lavik, Inga Bjørnevoll, Håkon Hov, Lars Fredrik Engebretsen and Wenche Sjursen, "Characterization of a BAP1 gene mutation found in a family with high incidence of cancer", 9. nasjonale fagmøte i humangenetik (NSHG/NFMG), Skien 8-9/11 2017
2. Trine Vold, " Ny kopitallsanalyse ved APMG, St Olavs Hospital", 9. nasjonale fagmøte i humangenetik (NSHG/NFMG), Skien 8-9/11 2017
3. Marieve J. Rocque, Marit Otterlei, Wenche Sjursen «Investigating the mutation frequencies of a PPAP associated POLE variant», 9. nasjonale fagmøte i humangenetik (NSHG/NFMG), Skien 8-9/11 2017

Avdeling for medisinsk mikrobiologi:

1. Bergh, Kåre. Mikrobiologiske anayser ved et utbrudd av Klebsiella oxytoca i en nyfødt-/intensivavdeling. Årskonferansen for mikrobiologer; 2017-12-08 - 2017-12-08
2. Bergh, Kåre. PCR design. Strategimøtet i virologi og infeksjonsimmunologi 2017. Kvalitetskontroll av genteknologiske metoder;. FHI, Oslo 26.10.2017.
3. Christensen, Andreas Human bocavirus mRNA-detection. National virology seminar, Turku, Finland; 2017-29-11
4. Døllner, Henrik; Krokstad, Sidsel; Nordbø, Svein Arne; Christensen, Andreas; Stenseng, Inger Heimdal; Risnes, Kari; Skanke, Lars Høvsøien; Moe, Nina. The burden of human metapneumovirus infections in hospitalized Norwegian children. The 20th Annual Meeting of the ESCV; 2017-09-13 - 2017-09-16
5. Husby, Marit Gudrun; Haugan, Ingvild; Afset, Jan Egil; Brun, Andreas. Funn av Enteroaggregative E. coli (EAEC) hos pasienter med diare ved St. Olavs hospital. Årskonferansen for mikrobiologer; 2017-12-08 - 2017-12-08
6. Jakovljević, Aleksandra; Afset, Jan Egil; Haugum, Kjersti; Steinum, Harald Otto; Rønning, Torunn Gresdal; Samuelsen, Ørjan; Gabrielsen, Christina. Genetic basis of growth characteristics and trimethoprim-sulfamethoxazole susceptibility of thymine-dependent and thymine-independent serial blood culture isolates of Escherichia coli. 27th ECCMID 2017, 22-25 April, Vienna, Austria; 2017-04-22 - 2017-04-25
7. Larssen, Kjersti Wik. Hurtig genotyping av Staphylococcus epidermidis med HRM-PCR. Årskonferansen for mikrobiologer; 2017-12-08 - 2017-12-08
8. Nordbø, Svein Arne; Gossé, Marianne. Mycoplasma genitalium: Erfaringer med resistenstesting for makrolider og fluorokinoloner. Årskonferansen for mikrobiologer; 2017-12-08 - 2017-12-08
9. Nordbø, Svein Arne; Hafström, Maria. Acute flaccid paralysis in a small universty hospital i Norway. Europeisk workshop for enterovirus D68 infeksjoner; 2017-02-24 - 2017-02-24
10. Nordbø, Svein Arne; Hafström, Maria; Gran, Frode Width; Krokstad, Sidsel. Outbreak of enterovirus D68 diagnosed in Trondheim, Norway, August 2016 to January 2017. The 20th Annual Meeting of the ESCV; 2017-09-13 - 2017-09-16
11. Snøsen, Hege; Bigonah, Pegah; Johnsen, Iselin; Jakovljević, Aleksandra. Antibiotikaresistensbestemmelse av Aerococcus urinae og Aerococcus sanguinicola, uropatogener med økende forekomst: Resultater fra studie ved St. Olavs Hospital. Årskonferanse FHI, Oslo 8.Desember 2017; 2017-12-08 - 2017-12-08
12. Stenseng, Inger Heimdal; Krokstad, Sidsel; Nordbø, Svein Arne; Døllner, Henrik. Human Coronavirus in Hospitalized Children: A Nine Year Long Epidemiological Survey From Norway. The 20th Annual Meeting of the ESCV; 2017-09-13 - 2017-09-16

Avdeling for patologi:

1. Torp, Sverre Helge. Alzheimer's disease - neuropathological aspects. Alzheimer-seminar; 2017-02-13. NTNU STO
2. Torp, Sverre Helge. Alzheimer's disease and neuropathology. Onsdagsseminarer ved IKM; 2017-02-22. NTNU STO
3. Torp, Sverre Helge. EGFR/c-erbB1 in human meningiomas. Scandinavian Neuropathological Society; 2017-09-02 - 2017-09-03. NTNU STO
4. Torp, Sverre Helge. «I never promised you a rose garden» - ny klassifikasjon av hjernesvulster og integrert diagnostikk. Årsmøtet i Den norske patologforening; 2017-03-23 - 2017-03-24. NTNU STO
5. Torp, Sverre Helge. Use of proliferation markers in human astrocytomas and meningiomas. Paediatric Nordic Neurooncology (PaeNNO) Meeting; 2017-09-20. NTNU STO
6. Bente Opsjøn, Øivind Salvesen, Christina Vogt. How does fetal brain/liver weight ratio vary by gestational age, degree of maceration and autopsy diagnosis? Annual Meeting of the Paediatric Pathology Society, Lisboa 7-9 september 2017 (poster).
7. Camilla Struksnæs, H-G Blaas, Christina Vogt. Prenatal ultrasound and postmortem findings of central nervous system anomalies in fetuses following termination of pregnancy (TOP). Annual Meeting of the Society for Pediatric Pathology, San Antonio, Texas mars 2017 (foredrag).
8. Camilla Struksnæs, H-G K Blaas, Sturla Eik.Nes, Christina Vogt. Correlation between Prenatal Ultrasound and Postmortem findings in 1029 fetuses following Termination of Pregnancy.
9. BIT's 5th International Congress of Obstetric and Gynecology, Prague, Tsjekkia mai 2017 (foredrag).
10. Christina Vogt, Torstein Vik, Raymond Redline, Solveig Bjellmo, Anca Naas, Pamela Ng, Kristin Melheim Strand, Tuyet Nhung Ton Nu, Karin B. Nelson, Maryam Oskoui. Are microscopic lesions of the placenta associated with neonatal encephalopathy? De 30. norske perinataldager, Ålesund 15-17 november 2017 (foredrag).

Undervisning, andre faglige innlegg i året:**Avdeling for immunologi og transfusjonsmedisin:**

1. Mona H Fenstad: Sensitivitet og spesifisitet vs positiv prediktiv verdi. Hvordan tolke autoimmunitetsanalyser? 10.03.2018 Trondheim; leger Revmatologisk avdeling
2. Mona H Fenstad: Next generation flow; MRD ved Myelomatose. 08.09.2017: Trondheim. Nordic Myelomatosis Study Group
3. Mona H Fenstad: Szecary syndrome. Nye diagnosekriterier , flow cytometri av T-lymfom i blod. 04.10.2017: Hudavdelingen SOHO
4. Mona H Fenstad: Next generation flow; MRD ved Myelomatose: 20.10.2017: Trondheim. Regionmøte Hematologi
5. Mona H Fenstad: Systems biology, biobanking: 31.10.2017: Trondheim: Nasjonal kompetansetjeneste for svangerskap og revmatologisk sykdom, Regionmøte
6. Trine Angelsen, Turid Andersen, Mariann Svendsen: Opplæring blodgass ABL 90 Flex. Kurs og opplæring på forespørsel gjennom hele året. Målgruppe: medisinstudenter, LIS-leger, turnusleger og andre brukere ved Orkdal Sjukehus.
7. Bodil Bundgård, Mariann Svendsen: Undervisning ved Praktisk del av blodprøvetakingskurs på Orkdal Sjukehus, 26/9, 25/10 og 26/10 2017. Målgruppe: helsepersonell som skal ta blodprøver.
8. Videm V, Inflammasjon og hjerte-/karsykdom. Norsk forening for immunologi og transfusjonsmedisin (NFIT) årskonferanse, 23.02.2017 Haukeland Universitetssykehus. Nasjonal målgruppe.
9. Navn på foredragsholder, foredragets tittel, Navn på møtet /seminaret, Tid og sted for arrangementet, Målgruppe for arrangementet (egen avdeling, eget hospital, region, nasjonalt, internasjonalt), arrangementskomiteens medlemmer uthev komitémedlem(mer) fra egen avdeling.
10. Konst. Overlege Barbora Dybvik, Autoimmun Hepatitt, 25.01.17 og 27.04.17, egen avdeling
11. Konst. Overlege Barbora Dybvik, PBM, Februar 2017, 24.05.17, Transfusjonsutvalgsmøte Møre og Romsdal
12. Konst. Overlege Barbora Dybvik, Plasma forsyning i Norge og Europa, 20.03.17, egen avdeling
13. Konst. Overlege Barbora Dybvik, mai 2017, Undervisning av flere tema i forbindelse med veiledningsbesøk på blodbankene i Møre og Romsdal

14. Konst. Overlege Barbora Dybvik, referat fra ISBT 2017, 12.07.17, egen avdeling
15. Konst. Overlege Barbora Dybvik, TRIM, 20.09.17, egen avdeling
16. Konst. Overlege Barbora Dybvik, referat fra Røde kors kurs 2017, 02.10.17 egen avdeling
17. Konst. Overlege Barbora Dybvik, Eryaspase, 20.10.17, egen avdeling
18. Konst. Overlege Barbora Dybvik, Transfusjon i primærhelsetjenesten, 20.11.17, Noklus kurs
19. Konst. Overlege Barbora Dybvik, bestråling vs patogeninaktivering av blodkomponenter, 30.11.17, Transfusjonsutvalgsmøte Møre og Romsdal
20. Konst. Overlege Barbora Dybvik, Intrauterin transfusjon, 05.12.17, Noklus kurs
21. Konst. Overlege Barbora Dybvik, Blodkomponenter, transfusjon til barn, 07.12.17, Infusjonskurs til sykepleiere
22. Konst. Overlege Barbora Dybvik, Blodkomponenter, transfusjon til voksne, 13.12.17, Infusjonskurs til sykepleiere
23. Marit Aarhaug, Eksterne kvalitetskontroller ved Enhet for immunologi, Internundervisning AIT, 06.03.17, LM21, Laboratoriemedisinsk klinikk, alle ansatte i AIT.
24. Mona Hårberg, Stoffkartoteket ECO-online, Internundervisning AIT 19.06.17, LM21, Laboratoriemedisinsk klinikk, alle ansatte i AIT.
25. Mona Hårberg, Stoffkartoteket ECO-online, Internundervisning AIT 21.09.17, LM21, Laboratoriemedisinsk klinikk, alle ansatte i AIT.
26. Tone Kowalewski, Kort om ESCCA, Internundervisning AIT 13.11.17, LM21, Laboratoriemedisinsk klinikk, alle ansatte i AIT.
27. Ingvild Teigum, NITO, Komponentframstilling i blodbank 22.03.17: Statistisk prosesskontroll i Blodbank,
28. Ingvild Teigum, NITO, Komponentframstilling i blodbank 22.03.17 Oppfølging av kvalitetskontroller
29. Fagdag blodbank, bioingeniørutdanningen
30. Bente Vik Sletta, St.Olavs hospital, Infusjonskurs for sykepleiere 28.03 og 24.11.
31. Bente Vik Sletta, NTNU, Blodtypekurs for medisinstudenter mars (sammen med Kari Anne) og november (sammen med Tonje).
32. Bente Vik Sletta, NOKLUS, Nye rutiner for svangerskapsprøver, 25/4 på Orkanger og 27/4 på Tiller.
33. Bente Vik Sletta, diverse foredrag internt på St.Olavs Hospital
34. Magne Børset, "Using the immune system to treat multiple myeloma." XI Raisa Gorbacheva Memorial Meeting, 15. september 2017 St. Petersburg, Russland, Presentasjon på internasjonal konferanse.
35. Overlege Aurora Espinosa, undervisning med studenter, 31.1.17, Indikasjoner for blodtransfusjoner.
36. Overlege Aurora Espinosa, undervisning med studenter, 2.02.17, Transfusjonsreaksjoner.
37. Overlege Aurora Espinosa, undervisning med studenter, 27.2.17, Blodtypeserologi.
38. Overlege Aurora Espinosa, undervisning med studenter, 05.05.17, Seminar blodtransfusjoner.
39. Overlege Aurora Espinosa, undervisning bioingeniørstudenter, 25.10.17, Blodtypeserologi.
40. Overlege Aurora Espinosa, undervisning bioingeniørstudenter, 26.10.17, Transfusjonsreaksjoner.
41. Overlege Aurora Espinosa, undervisning bioingeniørstudenter, 27.10.17, Immunbetingede blodsykdommer.
42. Overlege Aurora Espinosa, Presentasjon Røde Kors Kurs, 21.09.17, Blodbankens rollen ved akutte blødninger.
43. Overlege Aurora Espinosa, Røde kors kur, Verving av blodgivere, 24.11.17, Blodgiverintervjuet.
44. Overlege Aurora Espinosa, Undervisning Thorax anestesi, 3.03.17, Komplikasjoner ved massive transfusjoner.
45. Overlege Aurora Espinosa, Nettundervisning, PBM (Patient blood Management).
46. Overlege Aurora Espinosa, Nettundervisning, 05.01.17, TEG/RoTEM.
47. Overlege Aurora Espinosa, TEG presentasjon, Oslo, 07.11.17.
48. Overlege Aurora Espinosa, Presentasjon om PBM til Helsetilsynet, 22.05.17.

49. Overlege Aurora Espinosa, veileder bacheloroppgave 2017, Titrering av anti-A og anti- B hos blodgivere.
50. Overlege Aurora Espinosa, undervisning bioingeniørstudenter, 30.10.17, Blodtypeserologi.
51. Overlege Aurora Espinosa, Internundervisning AIT, 04.12.17, Jernmangelanemi hos blodgivere.
52. Turid Fredriksen 13.11.17. Prosesskart – er det nyttig for laboratoriet? NITOs nettverkstreff for kvalitetsarbeid i medisinske laboratorier

Intern- og nettundervisning

13.11.17	Kort om ESCCA	Tone Kowalewski
05.01.17	Thrombelastografi (TEG) og Rotasjonsthrombelastometri (ROTEM)	Aurora Espinosa
12.01.17	B-cellereseptor (BCR) (struktur og funksjon)	Rasmus Iversen
16.01.17	Elektronisk spørreskjema	Lene Haugnæs
19.01.17	Diversitets-mekanismer (Ig, TCR)	Bjørn Skogen
26.01.17	MHC-molekyler (struktur, funksjon)	Frode Vartdal
02.02.17	MHC-molekyler (sykdomsassociasjon)	Ludvig Sollid
06.02.17	Fordeling av blodtyper i verden.	Schmidt Melbye Anne Christine
09.02.17	Immunresponsen (generelt, antigen-presentasjon, B-T interaksjon)	Ludvig Munthe
13.02.17	Referat fra Brukermøte til Erythra	Bente Sletta, Kristin Finserås
16.02.17	TRALI	Aurora Espinosa
23.02.17	Immunresponsen (cytokiner, reguleringsmekanismer) I	E. Kristoffersen
02.03.17	Komplementsystemet	Tom Eirik Molnes
06.03.17	Eksterne kvalitetskontroller ved enhet Immunologi	Marit Ahaug
09.03.17	Immunresponsen (cytokiner, reguleringsmekanismer) II	E.Kristoffersen
16.03.17	T-celle reseptor	Tor Stuge
20.03.17	Plasma forsyning i Europa	Barbora Dybvik
23.03.17	<u>NoSarC.no, - hvordan kan forskning bedre behandlingstilbudet til sjeldne kreftsykdommer</u>	Ola Myklebost
30.03.17	Kell og Xk blodtypesystemer	Jill Story
03.04.17	PCR,DNA ekstraksjon for genetisk blodtyping	Sidsel Krogstad
06.04.17	Metoder: Påvisning av antistoffer, identifisering og forlik	Thomas Titze
20.04.17	Vaksinasjon	Marianne Risse bergsaker
24.04.17	Referat fra nitomøte	Sissel Flor, Ida hemingby
27.04.17	Erytrocyttbiologi (struktur og funksjon)	Olle Åkerblom
04.05.17	Metoder: Prinsipper for serologiske metoder, + DARA	Tor Hervig
08.05.17	Immunologi i Svangerskapet	Mona Fenstad
11.05.17	Duffy og MNS blodtypesystemer	Abid Hussain Llohn
18.05.17	Blodtypeantigener av karbohydratnatur I (ABO og H)	Martin Olsson
29.05.17	PBM	Aurora Espinosa
01.06.17	Blodtypeantigener av karbohydratnatur I (Lewis, P1PK/GLOB, I m. fl.)	Martin Olsson
08.06.17	Rh blodtypesystem I	Cigdem Akkalin Akkök
15.06.17	Rh blodtypesystem II	Cigdem Akkalin Akkök
19.06.17	Stoffkartoteket Eco-Line	Mona Hårberg
04.09.17	Allergi og komponenter	Vibeke Langaas
07.09.17	Kidd og Lutheran blodtypesystemer	Aurora Espinosa
14.09.17	Immunologisk mediert vevsskade (typer, mekanismer, sykdomsrelasjoner)	Einar Kristoffersen
18.09.17	Stoffkartotek	Mona Hårberg
21.09.17	Nyresykdommer, immunhistokjemi	S.Al-Saad,UNN
25.09.17	Basal statistikk med relevans for AIT	Vibeke Videm
28.09.17	Sykdommer i mage/tarm (inkl cøliaki)	Ludvig Sollid
2.10.17	Referat fra Røde kors møte	Barbora Dybvik
05.10.17	Andre blodtypesystemer inkludert antigener med høy og lav insidens	Jill Storry
12.10.17	Metoder: EIA/ELISA, RIA	Ivo Nentwich
19.10.17	Autoimmunitet og autoimmune sykdommer (generelt, mekanismer)	knut Liseth
26.10.17	Revmatoid artritt og andre leddsykdommer (herunder RF/anti-CCP, HLA-B27)	Marthe Halsan
30.10.17	Adenosine, an important immunosuppressive agent in patient with	Ph.D-student Rui Yang

	multiple myeloma	
2.11.17	Metoder: Immunhistokjemi/immunfluorescens	Håkon Hov
6.11.17	Kort om Transfusjonsreaksjoner	Grøtheim Cathrine
9.11.17	Leukocyt- og trombocytantigener	Jens Kjeldsen-Kragh
16.11.17	Neonatal alloimmun trombocytopeni	Bjørn Skogen
23.11.17	PBM	Aurora Espinosa
30.11.17	Vaskulitter (herunder ANCA)	Vidar Bosnes
4.12.17	«Tiltak for å forebygge jernmangelanemi hos blodgivere».	Aurora Espinosa
7.12.17	Antifosfolipid-syndromet (herunder APL/LA)	Tatjana Sundic
14.12.17	Nyresykdommer	Morten Bækken

Internundervisning Seksjon Orkdal

- Ingrid Asbøll, gjennomgang fra brukermøte Roche, 25/1-17
- Trine Angelsen, gjennomgang brukermøte ACL Top, 27/1-17
- Mette Sesaker: gjennomgang brukermøte Wadiana, 15/2-17
- Lone Nergaard, gjennomgang brukermøte sysmex (2016) og morfologikurs, 17/2-17
- Barbora Dybvik v Lync: Plasmaforsyning i Norge og Europa, 20/3-17
- Vibeke S. Langaas: Kell blodtypesystem, 21/4-17
- Lene Haugnæss v Lync: Gjennomgang av nytt spørreskjema – blodgivning, 12/5-17
- Astrid Løfall: Gjennomgang temp. loggere på Vårseminaret, 15/5-17
- Kjell Rune Logan-Halvorsrud: Innføring i Kompetanseportalen på Vårseminaret 15/5-17
- Therese Bustamente (Sysmex Nordic): BF på Sysmex XN, 8/6-17
- Ingrid Asbøll/Trine Angelsen: Referat fra NKK-møte, 14/6-17
- Lene Haugnæss/Aurora Espinosa: Fagdag intervju blodgivere v Lync, 4/10-17
- Karina Hill Bjerkestrand (Noklus): Bare en urinprøve, 19/10-17
- Berit Torpet: Prøvemottak og automasjon av preanalyse, 19/10-17
- Bodil Bundgård: Innføring av IHR, 27/10-17
- Forskjellige forelesere: Ukas prosedyre, gjennomført 6 ganger i 2017

Avdeling for klinisk farmakologi:

Dato	Sted / for hvem	Tittel	Antall deltakere	Tid	Foreleser
03.01.2017	Geriatrisk avd	Nyrefunksjon og legemiddelbruk	8 leger	30 min	AG
11.01.2017	Avdeling for medisinsk genetik	Farmakogenetikk sett i et farmakologisk perspektiv	25 bioing, spl, leger	45 min	OS
12.01.2017	St. Olavs Hospital	Basal farmakologi	ca 10 sykepleiere	2 x 45 min	SG
19.01.2017	Avdeling for klinisk farmakologi	Ulikheter i toksisitet innenfor opioidgruppen	12 leger/ farmasøyter	45 min	JFR
23.01.2017	Kvamsgrindkollektivet	Rusmiddeltesting / Manipulering av urinprøver	15 vernepleiere/ miljøarbeidere	2 x 45 min	KE
23.01.2017	RELIS-seminar	Interaksjoner med antibiotika i apotek	ca. 125 farmasøyter	30 min	OS
23.01.2017	RELIS-seminar	Bilkjøring og legemiddelbruk	ca. 125 farmasøyter	45 min	AG
24.01.2017	RELIS-seminar	Antiepileptika	ca. 125 farmasøyter	45 min	AR
24.01.2017	Helsesøsterstudenter	Rusmidler, tradisjonelle og nye samt prøvetaking	ca 30 helsesøsterstudenter	2 x 45 min	HKR
24.01.2017	Øyakurset	EKG og medikamenter	25 leger	20 min	KE

25.01.2017	Ortopedisk avdeling	Dosering av antibiotika	ca 35 sykepleiere	30 min	SG
26.01.2017	Avdeling for klinisk farmakologi	Rusmiddelanalyser i hår	12 leger/ farmasøyter	45 min	KE
01.02.2017	Klinisk farmasi	Antiepileptika	ca. 20 farmasøyter	90 min	AR
02.02.2017	Trafikksikkerhetskonferansen Scandig Hell	Bilkjøring og legemiddelbruk	ca. 200 ikke-helsepersonell involverte i trafikksikkerhetsarbeid	45 min	AG
02.02.2017	Akuttpsykiatrikonferansen, Oslo	Nye psykoaktive rusmidler	ca 100 psykiatere	45 min	AW
05.02.2017	Master i fedme og overvekt	Drug-induced obesity	25 kliniske ernæringsfysiologer	45 min	OS
14.02.2017	Øyakurset	Farmakokinetikk/farmakodynamikk	25 leger	30 min	KE
15.02.2017	Klinisk farmasi	Benzodiazepiner	ca. 20 farmasøyter	60 min	AW
16.02.2017	Avd for klinisk farmakologi	Rusmiddelanalyser i hår	10 leger/ farmasøyter	45 min	KE
28.02.2017	Nevrologen	Statistikk (1)	ca. 15 leger	30 min	AR
01.03.2017	Ortopedisk avdeling	Dosering av antibiotika	ca 35 sykepleiere	30 min	SG
02.03.2017	Nevrologen	Statistikk (2)	ca. 20 leger	30 min	AR
02.03.2017	Geriatriforum	Medisinbruk hos eldre/polyfarmasi	ca. 40 leger	4 x 45 min	KE
02.03.2017	Kreft, sengepost	Tilsetninger til TPN	ca 15 sykepleiere	30 min	SG
06.03.2017	Oppdalsuka - klinisk emnekurs i biokjemi/farmakologi	Bruk av serumkonsentrasjonsmålinger ved terapieresistent hypertensjon	20 leger	30 min	FRE
07.03.2017	Møte om biologiske legemidler, St. Olav	Biltilsvarende legemidler - myter og fakta	15 leger	30 min	OS
07.03.2017	Oppdalsuka - klinisk emnekurs i biokjemi/farmakologi	Legemiddelbruk ved nedsatt organfunksjon	20 leger	2 x 45 min	AG
08.03.2017	Oppdalsuka - klinisk emnekurs i biokjemi/farmakologi	Farmakologiske forandringer under graviditeten	20 leger	20 min	OS
08.03.2017	Oppdalsuka - klinisk emnekurs i biokjemi/farmakologi	Farmakogenetikk - noe for meg?	20 leger	45 min	OS
08.03.2017	Oppdalsuka - klinisk emnekurs i biokjemi/farmakologi	Psykofarmaka og metabolske bivirkninger	20 leger	30 min	OS
08.03.2017	Oppdalsuka - klinisk emnekurs i biokjemi/farmakologi	Oppslagsverk i farmakologi	20 leger	20 min	OS
08.03.2017	C-kurs retts toksikologi, Oslo	Toksikologiske funn i SO-saker	Ca. 30 leger	45 min	AG
09.03.2017	C-kurs retts toksikologi, Oslo	Cannabis + generell og spesiell rusmiddeltesting	Ca. 30 leger	3 x 45 min	AW
09.03.2017	Kreft, sengepost	Tilsetninger til TPN	ca 15 sykepleiere	30 min	SG
09.03.2017	Avdeling for klinisk farmakologi	Bruk av sovemidler til barn	12 leger/farmasøyter	45 min	JFR
14.03.2017	Svenska farmakologidagarna,	TDM i et Norsk perspektiv	ca. 20 leger	45 min	AR

	Lund				
14.03.2017	Grunnkurs D, Oppdalsuka	Legemiddelforskning i allmennpraksis	40 leger	2 x 45 min	OS
14.03.2017	Klinisk emnekurs for 2 smågrupper	Medikamenter, rusmidler og førerkort	20 leger	3 x 45 min	RD
15.03.2017	Grunnkurs A, Oppdalsuka	Laboratoriet i allmennpraksis	ca. 60 leger	3 x 45 min	RD
16.03.2017	Internundervisning samf.med avd	Nye psykoaktive rusmidler	ca 30 leger/sosionomer/annet	45 min	AW
22.03.2017	Faglig møte for medarbeidere i Tidsskrift for Dnlf	Nye markører for påvisning av alkoholbruk	50 leger	15 min	OS
23.03.2017	Avd for klinisk farmakologi	Vaksiner og immunsuppressiva	12 leger/ farmasøyter	45 min	KE
30.03.2017	Undervisning LiS i psykiatri	Grunnleggende farmakokinetikk og farmakodynamikk	25 LIS/overleger	60 min	KE
30.03.2017	Regionmøte i kardiologi	Serumkonsentrasjonsmåling av NOAK	ca 80 kardiologer/sykepleiere	30 min	KE
30.03.2017	Undervisning LiS i psykiatri	Psykofarmaka - genetikk og interaksjoner	25 LIS/overleger	2 x 45 min	OS
03.04.2017	Legemiddelkomitemøte, Gardermoen	Legemiddelkomiteen ved St. Olavs Hospital	15 leger	20 min	OS
20.04.2017	Avd. for klinisk farmakologi	Epigenetikk	14 leger og farmasøyter	45 min	AR
26.04.2017	Ortopedisk avdeling	Dosering av antibiotika	ca 35 sykepleiere	30 min	SG
09.05.2017	Avdeling for geriatri	Antipsykotika hos eldre	8 leger	45 min	OS
09.05.2017	Klinisk emnekurs for 2 smågrupper	Direkte orale antikoagulantia	20 leger	3 x 45 min	RD/KE
10.05.2017	Trondheim kommune	Legemidler og eldre; polyfarmasi	ca 45 sykepl/ergoter/fysioter	45 min	SG
10.05.2017	Grunnkurs A, Nidarosfondet, Trondheim	Laboratoriet i allmennpraksis	50 leger	60 + 45 min	KE
11.05.2017	Grunnkurs D i allmennmedisin	Legemiddelforskning i allmennpraksis	60 leger	2 x 45 min	OS
11.05.2017	Avd for klinisk farmakologi	Rusmiddelanalyser i hår	Hele avd	45 min	KE
11.05.2017	Avd. for klinisk farmakologi	Statistikk	12 leger og farmasøyter	45 min	AR
16.05.2017	Avd for klinisk farmakologi	JAK-hemmere i medisinsk behandling	14 leger/ farmasøyter	60 min	KE
23.05.2017	Avdeling for geriatri	MAO og MAO-hemmere i medisinsk behandling	8 leger	45 min	KE
23.05.2017	Lab-medisinsk klinikk	En kopp kaffe - sunt eller skadelig	ca. 60 ansatte, i hovedsak bioing	45 min	OS
01.06.2017	Psykofarmakologisk forum	Møteledelse	ca 50 leger	45 min x 3	AW
13.06.2017	Avdeling for geriatri	Søvn og søvnmidler hos eldre	8 leger	45 min	KE
14.06.2017	Revmatologisk avdeling	JAK og JAK-hemmere i behandling av RA	15 leger	60 min	KE

15.06.2017	Nevrologen	Epigenetikk/Nevroepigenetikk	12 leger	45 min	AR
22.06.2017	Ansatte ved Avdeling for klinisk farmakologi	Aktuell forskning ved AKF	ca. 40 ansatte, i hovedsak bioing	45 min	OS
22.06.2017	Avd. for klinisk farmakologi	Nye ref.områder for antiepileptika	12 leger og farmasøyter	45 min	AR
29.08.2017	Geriatrisk avd	Legemiddelbehandling ved nyresvikt	8 leger	30 min	AG
01.09.2017	FIRM (Forebyggende infeksjons- og reisemedisin)	Voksenvaksinering	50 leger/ helsesøstre/ sykepleiere	30 min	KE
08.09.2017	Legemidler som gir redusert leverfunksjon som bivirkning	Kursdager for faggruppen i klinisk farmnasi, NSF	50 farmasøyter	45 min	OS
08.09.2017	Redusert leverfunksjon og dosering av legemidler	Kursdager for faggruppen i klinisk farmnasi, NSF	50 farmasøyter	45 min	OS
12.09.2017	Avdeling for geriatri	Vaksinering av eldre	9 leger	45 min	KE
12.09.2017	Klinisk emnekurs for 2 smågrupper	Legemiddelbehandling av høyt blodtrykk	20 leger	3 x 45 min	KE/FRE
13.09.2017	Undervisning smågruppe	Medikamenter, rusmidler og førerkort	9 leger	3 x 45 min	KE
20.09.2017	SK-kurs for nevrologer, Lund	Virkemekanismer av antiepileptika	30 leger	45 min	AR
21.09.2017	Avdeling for klinisk farmakologi	Om off-label bruk av legemidler	12 leger/ farmasøyter	45 min	KE
21.09.2017	SK-kurs for nevrologer, Lund	Kjønnsaspekter ved antiepileptisk behandling	30 leger	45 min	AR
25.09.2017	Writing Drug Information Center answers	Nordic Drug Information Meeting	50 farmasøyter og leger	60 min	OS
03.10.2017	Dosering av legemidler hos overvektige pasienter	Etterutdanning spesialsykepleiere anestesi/intensiv	40 spesialsykepleiere	30 min	OS
05.10.2017	Avdeling for klinisk farmakologi	Tolkning av kirale citalopramanalyser	12 leger	30 min	KE
10.10.2017	Avdeling for geriatri	Kiralitet blant legemidler, praktisk betydning	9 leger	45 min	KE
10.10.2017	Klinisk emnekurs for 2 smågrupper	Smertebehandling i allmennpraksis	20 leger	3 x 45 min	RD/KE
16.10.2017	Nidaroskongressen- Klinisk emnekurs i klinisk farmakologi	Basal farmakodynamikk	30 leger	45 min	KE
16.10.2017	Nidaroskongressen- Klinisk emnekurs i klinisk farmakologi	Basal farmakokinetikk	30 leger	45 min	RD
16.10.2017	Nidaroskongressen- Klinisk emnekurs i klinisk farmakologi	Levermetabolisme	30 leger	45 min	KE
16.10.2017	Nidaroskongressen- Klinisk emnekurs i klinisk farmakologi	Antibiotika til hverdagsbruk	30 leger	45 min	RD
16.10.2017	Nidaroskongressen- Klinisk emnekurs i klinisk farmakologi	Serumkonsentrasjonsmåling av legemidler - nyttig verktøy	30 leger	45 min	KE
16.10.2017	Nidaroskongressen- Klinisk emnekurs i klinisk farmakologi	Legemidler, rusmidler og førerkort	30 leger	90 min	RD
16.10.2017	Nidaroskongressen- Klinisk emnekurs i geriatri / sykehjemsmedisin	Legemiddelbruk hos eldre, særlige forhold hos sykehjemspasienter	50 leger	90 min	KE

17.10.2017	Nidaroskongressen- Klinisk emnekurs i klinisk farmakologi	Legemiddelbruk hos eldre	30 leger	90 min	KE
17.10.2017	Nidaroskongressen- Klinisk emnekurs i klinisk farmakologi	Bruk av legemidler ved svangerskap og amming	30 leger	90 min	OS
17.10.2017	Nidaroskongressen- Klinisk emnekurs i klinisk farmakologi	DOAK - Direkte orale antikoagulantia	30 leger	90 min	RD
17.10.2017	Nidaroskongressen- Klinisk emnekurs i klinisk farmakologi	Legemiddelbehandling av høyt blodtrykk	30 leger	45 min	FRE
17.10.2017	Nidaroskongressen- Klinisk emnekurs i klinisk farmakologi	Rusmiddeltesting / Om nye rusmidler (NPS)	30 leger	45 min	AW
17.10.2017	Nidaroskongressen- Grunnkurs B	Veiledning av studenter / begynnerstillinger	150 leger	45 min	RD
17.10.2017	Nidaroskongressen- Grunnkurs C	Prøveekviveringspraksis	150 leger	45 min	KE
17.10.2017	Nidaroskongressen- Grunnkurs C	Polyfarmasi	150 leger	60 min	KE
06.11.2017	Kardiovaskulær sykdom som bivirkning av legemidler	RELIS-seminar, kardiovaskulære legemidler	150 leger og farmasøyter	30 min	ARO
07.11.2017	Kan forskjeller i farmakokjemi forklare bivirkninger og mangelfull effekt av kardiovaskulære legemidler?	RELIS-seminar, kardiovaskulære legemidler	150 leger og farmasøyter	45 min	OS
07.11.2017	Interaksjoner med kardiovaskulære legemidler	RELIS-seminar, kardiovaskulære legemidler	150 leger og farmasøyter	45 min	OS
08.11.2017	Praktisk farmakologi og legemidler	Sykepleiehøgskolen Kristiansund	60 sykepleiere/vernepleiere	6x45 min	RD
17.11.2017	Nevroklinikken- klinikkseminar	Legemiddelbehandling i sykehus- hva kan gå galt	ca 100 leger/sykepleiere	30 min	KE
17.11.2017	Regional samling for kliniske farmasøyter; HMN	Serumkonsentrasjonsmåling av NOAK	ca 30 farmasøyter	45 min	KE
21.11.2017	Granåsen Legesenter	Kirale legemidler og levermetabolisme av legemidler	6 leger	45 min	KE
21.11.2017	HMN LAB	Lunsj-seminar om standardisering	30 bioing/IT-arkitekter/leger	45 min	AW
21.11.2017	Klinisk emnekurs for 2 smågrupper	Antidepressiva og antipsykotika	20 leger	3 x 45 min	KE
22.11.2017	Lab-medisinsk klinikk	En kopp kaffe - sunt eller skadelig	ca. 40 ansatte, i hovedsak bioing	45 min	OS
28.11.2017	Geriatrisk avd	Førerkort og medisiner	8 leger	30 min	RD
30.11.2017	Avd. for klinisk farmakologi	Kjønnsaspekter ved antiepileptisk behandling	14 leger og farmasøyter	45 min	AR
05.12.2017	Avdeling for geriatri	Leverbivirkninger av legemidler	6 leger	30 min	OS
05.12.2017	Legemiddelkontaktutvalget (LMKU)	Legemiddelbruk: - Utenfor godkjent SPC, - På registreringsfritak, - I «compassionate use programs»	ca 30 leger/farmasøyter	15 min	KE
05.12.2017	Legemiddelkontaktutvalget (LMKU)	Bruk av inhalasjonslegemidler for inneliggende pasienter	ca 30 leger/ farmasøyter	10 min	KE
06.12.2017	Revmatologisk avdeling	Melding av bivirkninger i Doculive - prosjektoppstart	ca 25 leger og sykepleiere	20 min	KE
07.12.2017	Psykofarmakologisk forum	Antipsykotika til gravide: Hvordan dosere?	90 leger	30 min	AW

07.12.2017	Psykofarmakologisk forum	Antipsykotika ved systemisk inflammasjon: Hvordan dosere?	90 leger	30 min	AG
07.12.2017	Psykofarmakologisk forum	Kvetiapin på ville veier	90 leger	30 min	LS
07.12.2017	Psykofarmakologisk forum	Antipsykotika og lang QT-tid.	90 leger	30 min	OS
12.12.2017	The Poulsson Prize Seminar, Oslo	Pharmacokinetics of psychotropic drugs in pregnancy	50 leger og farmasøyter	30 min	OS

Avdeling for medisinsk biokjemi:

Internundervisning medisinsk seksjon, AMB

1. Erling Sagen, internundervisning 04.01: Måling av sporelementer med AAS
2. Erling Sagen, internundervisning 10.05: Spekter av spinalvæske
3. Erling Sagen, internundervisning 02.11: ICP-MS
4. Ketil Thorstensen: Fra Idé Til Prosjekt. Allmøte LMK 14.12.2017
5. Ketil Thorstensen: Fra Idé Til Prosjekt. Fellesmøter AMB 10.05, 11.05, 29.11 og 01.12.2017
6. Ketil Thorstensen: LAMP. Internundervisning 04.10.2017
7. Ketil Thorstensen: Tetra-primer ARMS PCR. Internundervisning 14.09.2017
8. Ketil Thorstensen: Sekvenseringsteknikker. Internundervisning 30.03.2017
9. Ketil Thorstensen: Etablering av nye analyser. Ref. EFLM Test Evaluation Course. Internundervisning 19.01.2017
10. Ketil Thorstensen: NIPT : ny fostertest-hva og hvordan- internundervisning AMB
11. Berit Rønning Torpet, NITO, BFI. Kurs om preanalyse 10.-11.mai : Automasjon av preanalyse
12. Berit Rønning Torpet. NOKLUS kurs til sykehjem 20.11.17: Info fra prøvemottak.
13. Gunhild Garmo Hov, foredrag om diagnostikk av anemi og jernmangel, Hallset legesenter, 28.03.17
14. Gunhild Garmo Hov, internundervisning 23.03.17: Referanseområder
15. Gunhild Garmo Hov og Gustav Mikkelsen, internundervisning 20.04.17: System for vurdering av serumpooler.
16. Gunhild Garmo Hov og Gustav Mikkelsen, internundervisning 21.06.17: Referat fra Euromedlab
17. Gunhild Garmo Hov, internundervisning 05.10.17: Referat fra Sysmex-møte
18. Gunhild Garmo Hov, internundervisning AMB 19.10.17: Norsk laboratoriekodeverk
19. Gunhild Garmo Hov, foredrag Oppdalsuka 5-8. mars 2017: 5 forelesninger
20. Per Henrik Hepsø. Foredrag om nasjonale retningslinjer for bioingeniørutdanning, Lederdagene 2017
21. Per Henrik Hepsø, Internundervisning LMK Kvalitetsservice, Mai 2017
22. Iiril Aakvik, Foredrag om preanalytiske faktorer ved prøvetaking til blodgassanalyse, Brukermøte Radiometer, Oslo april 2017
23. Hilde Hegseth, Internundervisning LMK Kvalitetsservice, Mai 2017
24. Fredrik Hansen, Internundervisning LMK Kvalitetsservice, Mai 2017
25. Veronica Sommer, Internundervisning LMK Kvalitetsservice, Mai 2017
26. Maria Bergdal. Internundervisning AMB. Desember 2017, HHLR
27. Reidun Brustad, Internundervisning AMB, Desember 2017, HHLR
28. Kristine B. Solem, Eksten kvalitetsvurdering, Internundervisning 12.05.17
29. Kristine B. Solem, Metodeevaluering og brukererfaringer ved bytte av instrumentleverandør, Fagkveld 01.06.17
30. Lena Løfblad, internundervisning 29/3-17: calprotectin som biomarkør.
31. Lena Løfblad, foredrag Oppdalsuka 5-8. mars 2017: 2 forelesninger
32. Lena Løfblad: internundervisning: 3/5-17: PSA i HMN
33. Lena Løfblad, innlegg fagkveld: 1/6-17: Fecal calprotectin

34. Lena Løfblad, internundervisning AMB 22/6-17: Nevroendokrine svulster og 5-HIAA
35. Lena Løfblad internundervisning endo/nyre/amb 10/10-17: Inflammasjonsmarkører&aterosklerose
36. Lena Løfblad internundervisning AMB 26/10-17: HbA1C analyseprinsippert og kromatogram
37. Lena Løfblad: kursinnlegg for Noklus 20/11-17: Om vanlige laboratorieprøver i sykehjem
38. Lena Løfblad: innlegg regionmøte for Noklus 12/12-17: PT-INR i spes.helsetjenesten vs. primærhelsetj.
39. Gustav Mikkelsen, 2.2.17 internundervisning: Metodesammenlikning
40. Gustav Mikkelsen, 16.5.17, Fellesundervisning endo/nefro: Akutt nyreskade
41. Gustav Mikkelsen, 1.6.17, internundervisning: Om referansegrenser
42. Gustav Mikkelsen, 31.8.17, internundervisning: NORRISK 2
43. Gustav Mikkelsen, 7.12.17, internundervisning: kFLC i CSF v MS
44. Gustav Mikkelsen, Oppdalsuka, 4 innlegg
45. Marthe Wedø Aune, »RBC og RETIK metode i ADVIA 2120. RETIK interferenser«, Siemens Academy, brukermøte hematologi- 3/2/17
46. Marthe Wedø Aune, « MCV- utfordrende parameter til besvær», ABBOTT transformasjonsforum, .28/9/17
47. Marthe Wedø Aune og Kristin Fonn, «Hematologiske caser, Celldyn Sapphire», ABBOTT transformasjonsforum. 28/9/17
48. Marthe Wedø Aune, «Erfaring med laboratorieautomasjon», Sysmex brukermøte , 6/12/17
49. Marthe Wedø Aune, RBC og retik interferenser», foredrag ved workshop for hematologi, 28/3/17
50. Grethe Hellem, « Hematologiske Caser», Siemens Academy, hematologi brukermøte, 3/2/17.
51. Grethe Hellem , internundervisning,« Body Fluid- metodesammenlikning» , 4.okt 2017.
52. Tone Nygård Wedø og Kristin Fonn, «WPC- erfaring og bruk » , Sysmex brukermøte, 6/12/17
53. Karina Hill Bjerkestrand, Internundervisning for ansatte ved laboratoriet, Orkdal sykehus (fagdag).
Tittel: Bare en urinprøve
54. Karina Hill Bjerkestrand foredrag hos Fylkesmannen i Trøndelag, Smittevernkonferansen 2017.
Tittel: Bare en urinprøve.
55. Line Nilsen Nygård; Innlegg på Nidaroskongressen: Nye rutiner for svangerskapsprøver
56. Solveig Winther, Innlegg på Noklusmøte, sykehuslaboratorier – «Hva forventer sykehuslaboratoriene av «nye» Noklus
57. Solveig Winther, Lederdagene BFI , «Ledelse»
58. Solveig Winther, internundervisning seksjon medisin, «Medarbeiderskap»
59. Sandra A.D Nilssen , fagkveld AMB « Bioingeniørens rolle i global helse»
60. Siri Størkersen « Trombotisk trombocytopenisk purpura og ADAMTS13. BFI kurs i koagulasjon 14/9-17
61. Tonje Lien Hansen og Fredrik Jørgensen «AMS og DMS – hva er det ?» Internundervisning AMB
62. Hege Røe , Ny EQS prosedyre «ITstans-NSL,RoS,DMS og onlinekommunikasjon- forberedelser og rutiner».LMK,- internundervisning AMB

Avdeling for medisinsk genetikk:

Internundervisning:

uke	dato	navn	tema
1	04.jan	Endokrinologer/Endokirurger, Lars Engebretsen	Genetikk og endokrinologi
2	11.jan	Olav Spigset	Farmakogenetikk
3	18.jan	Ida Mette Rønning	Dystrofia myotonika (DM1)
4	25.jan	Wenche Sjursen	Embryologi og utvikling
5	01.feb	Anna Sylvander og Bodil Gilde	CDH1-genet og ventr. cancer
6	08.feb	Liss Anne Lavik	Molekylærgenetiske metoder for genetiske

			undersøkelser
7	15.feb	Arjan Kuipers	Autisme
9	01.mar	Wenche Sjursen	nytt fra møtet COST-Action "Cooperation Studies on Inherited Susceptibility to Colorectal cancer": "Translating colorectal cancer research"
10	08.mar	Jordan Smoller via Youtube	MPG Primer: The importance of phenotype definition (2016)
11	15.mar	Anniken Hamang	Psykiatrisk genetisk veiledning
12	22.mar	Trine Vold/Marte Gjøl Haug	Non compaction kardiomyopati og TNNT2 variant/VUS
14	05.apr	Kristian Hveem	Diskusjon: bruk av HUNT data i genetikk
16	19.apr	Daniel MacArthur via Youtube	MPG Primer: ExAC and gnomAD: Using large genomic data sets to interpret human genetic variation (2016)
17	26.apr	Lars Fritsche	Association of Polygenic Risk Scores for Multiple Cancers in a Phenome-wide Study: Results from The Michigan Genomics Initiative
18	03.mai	Rune Østern	Kasus: pasient med PU og delesjon på kromosom 11
19	10.mai	Marte Gjøl Haug	Funn ved panel/exom hos barn/voksne med PU. Hvilke gener er dette?
21	24.mai	Inga Bjørnevoll	Persontilpasset medisin
22	31.mai	Wenche Irgens, medisinsk biokemi	Hemoglobinopatier
23	07.jun	Inger Aase Warland	Malign Hypertermi
24	14.jun	Susann Zahl Brathaug	Metabolske sykdommer
33	16.8	Rune Østern	Øyegenetisk utredning, inkludert en familie med korneal dystrofi av ukjent årsak
34	23.8	Wenche Brechan, Christa Schmidt	Schwannomatose
35	30.8	Ida Mette Rønning	Dilatert kardiomyopati
36	6.9	Margit Dagsdatter Haugsnes	Metylering/epigenetikk; arv og syndromer
37	13.9	Anna Sylvander	Mangler tema
38	20.9	Eva Svaasand	Pigmentering og pigmenteringsfeil
39	27.9	Inga Bjørnevoll	Persontilpasset medisin
40	4.10	Ashish Singh	CNV detection, update pipeline
42	18.10	Henrik Hjorth-Hansen	Telomersykdommer
43	25.10	Lars Engebretsen	Fanconi anemi
44	1.11	Hong Yan Dai	Archer: Sarkoma fusjonspanel
45	8.11	NSHG/NFMG møte	Deltakelse på nasjonalt fagmøtet i Skien
46	15.11	stille uke	stille uke
47	22.11	Marte Gjøl Haug	case report M. Gaucher
48	29.11	Wenche Sjursen	Turner syndrom
49	6.12	Mari Sæther	Smith Magenis syndrom
50	13.12	Magnar Bjørås	Stress signalling in brain; Implications in protection and degeneration of neuronal cells

Andre foredrag:

- Trond Ludvigsen, genetisk veileder, Medisinsk genetisk poliklinikk
  - Undervisning for ultralydjordmødrene NTNU (x2 i 2017)
  - Undervisning jordmorutdanningen NTNU
  - Kurs for kvinner med påvist BRCA1/2 (x2 i 2017)
- Inger Aase Warland genetisk veileder, Medisinsk genetisk poliklinikk
  - 26.10 nettverksmøte/fagdag for plastikkirurgiske sykepleiere ved poliklinikk
  - 2.11. Regionmøte i Gynekologi Trøndelag

- 16.3 og 28.9 Kurs for kvinner med påvist genfeil i BRCA1/2
- Marte Gjøl Haug, overlege avdeling for medisinsk genetikk
  - Syndromdiagnostikkmøte i Skien i august
  - Metabolsk møte i september
  - Internundervisning på barneklirikken, for psykiatere, karkirurger, barnepsykiatere
- Inga Bjørnevoll, Avdelingssjef, Avdeling for medisinsk genetikk
  - 24.03 Seminar for medisinstudenter om Huntingtons sykdom, i samarbeid med nevrolog
  - 06.09 Innlegg på bioteknologirådets åpne møte om genforskning med tittel:
  - 28.09 Internundervisning for kreftleger ved St. Olav
  - 06.12 Seminar: Gen-etikk - etiske aspekter ved gentesting, genforskning og genterapi, undervisning sammen med Berge Solberg, NTNU
- Rune Østern, overlege, Avdeling for medisinsk genetikk
  - 18.10 Hørselsgenetikk, Statped midt, fagavdeling hørsel
  - 27.02 Internundervisning øyelegene
  - 08.06 Internundervisning indremedisin
- Lars Fredrik Engebretsen, overlege, Avdeling for medisinsk genetikk
  - 17.10 Internundervisning for hudleger, St. Olav
  - 22.09 Tema Mamma Midt (brystkreft)
  - Juni «Lynch syndrom» for bioingeniører Patologi, St.Olav
  - April: «ATM-genfeil» for kreftgruppa ved Senter for medisinsk genetikk, Haukeland universitetssjukehus

Avdeling for medisinsk mikrobiologi:

1. Bergh, Kåre. Kultur-negativ endokarditt. Infeksjonsforum Midt-Norge. Trondheim 19.11.17
2. Døllner, Henrik; Stenseng, Inger Heimdal; Krokstad, Sidsel; Risnes, Kari; Skanke, Lars Høsøien; Christensen, Andreas; Moe, Nina; Nordbø, Svein Arne. Luftveisvirus – funn hos barn innlagt på St. Olavs hospital i perioden 2006-16. Pediaterdagene 2017; 2017-01-18 - 2017-01-20
3. Enger, Hege. Resistens hos gule stafylokokker, AFA-kurs, resistenskurs for bioingeniører og LIS, oktober 2017.
4. Enger, Hege. MRSA. Nettundervisning for mikrobiologer 19.01.17.
5. Enger, Hege Etterutdanning av sykepleiere om multiresistente bakterier 02.02.17
6. Gossé, Marianne; Lysvand, Hilde; Pukstad, Brita; Nordbø, Svein Arne. Gene Associated with Macrolide Resistance in Mycoplasma genitalium in Clinical Samples. Frampeik 2017; 2017-10-06 - 2017-10-08
7. Jakovljević, Aleksandra. Leptospirosis. Nettundervisning for mikrobiologer 21.9.2017.
8. Nordbø, Svein Arne. Prøvetaking og diagnostikk av genitale infeksjoner i allmenpraksis. Kurs for allmennpraktikere; 2017-11-14 - 2017-11-14
9. Nordbø, Svein Arne. Seksuelt overførbare sykdommer og graviditet. Kurs for helsestasjoner; 2017-12-05 - 2017-12-05
10. Rønning, Torunn Gresdal Utbruddsoppløring på nyfødtafdeling (St. Olavs Hospital). MIMM, Stavanger juni 2017.
11. Nilsen, Hans-Johnny Schjelderup, Urinprøvetaking, Kontinensskolen, Trondheim, 2017-10-03
12. Nilsen, Hans-Johnny Schjelderup. Prøvetaking – Mikrobiologi, Kurs nr. 1734, Nirdaroskongressen 2017, Trondheim, 2017-10-17

Avdeling for patologi:

1. Vogt, Christina Ella Stray. Foredrag om placenta klassifikasjon for jordmødre og sykepleiere ved føden 20/9, 27/9 og 4/10,
2. Eide, Maj Liv: Å ta en celleprøve fra livmorhalsen, er det så vanskelig? ved Kreftregisterets stand ved Nidaroskongressen i Trondheim.
3. Wahl, Sissel Gyrid Freim. PD-L1 testing. Årsmøte i Den norske patologforening.
4. Wahl, Sissel Gyrid Freim. Bruk av maler i lungepatologi. Onkologisk forum
5. Wahl, Sissel Gyrid Freim. Molekylær diagnostikk ved lungekreft. Kurs i molekylærpatologi
6. Hov, Håkon: Aggressive B-cellelymfomer. Regionsmøte for hematologi og maligne lymfomer
7. Pettersen, Henrik Sahlin: Bruk av proteomikk for å finne biomarkører for transformasjon av lymfomer. Kurs i klinisk molekylærpatologi; 2017-09-19 - 2017-09-20

8. Pettersen, Henrik Sahlin: Hvordan bearbeide celler og vev for molekylære undersøkelser. Kurs i klinisk molekylærpatologi; 2017-09-19 - 2017-09-20
9. Pettersen, Henrik Sahlin: Introduksjon til proteomikk. Kurs i klinisk molekylærpatologi; 2017-09-19 - 2017-09-20
10. Fløystad, Hilde. BenchMark Ultra: protokolloptimalisering». Roche Nordic Pathology Symposium 2017.
11. Frank Hoff. Prosedyrer ved obduksjon, stell og nedlegg. Avd for infeksjonsposten. 4 foredrag våren 2017
12. Frank Hoff. Prosedyrer ved obduksjon, stell og nedlegg. Avd for fordøyelses- og leversykdommer. 3 foredrag våren 2017
13. Frank Hoff. Prosedyrer ved obduksjon, stell og nedlegg. Ambulanseelever. Vår 2017
14. Marte Opheim. Lederdagene i Trondheim 2017. 24.10.2017
15. Maj Liv Eide: Non-gyn opplæring i cytologi for bioingeniører i Norge. Årsmøte i Norsk Forening for klinisk cytologi, Sundvollen 2017
16. Maj Liv Eide: Høy andel uegnet cytologi i Norge, hva gjør vi med det? Montebello Diagnostics brukermøte ved Losby Gods.
17. Tora Almås, On site vurdering ved EBUS prøvetaking. Lederdager i Trondheim 2017. 25.10.2017.
18. Tora Almås. Presentasjon av case. Montebello Diagnostics Norske Brukerdager, Losby gods. 12. Sept 2017
19. Maria Holten. Snittekurs og histologikurs. Bioingeniør, NTNU
20. Lise Wålberg. Histologikurs. Bioingeniør, NTNU

Opprettelse av E-læringskurs:

1. Maj Liv Eide: Prøvetaking, utfylling av rekvisisjon, informasjon om HPV, forstadier, kreft og oppfølging. Utformet av leder for Livmorhalsprogrammet; Ameli Tropé og Maj Liv Eide. Legeforeningens hjemmeside
2. Gudrun Erikstad: Formalinhåndtering for portører. Læringsportal, Helse Midt-Norge
3. Gudrun Erikstad: Formalinhåndtering. Læringsportal, Helse Midt-Norge

Internundervisning i seksjonene:

1. Gro K. Møkkelgjerd og Lili Bævre. ECO-online og kjemikaliehåndtering
2. Siri Borchgrevink-Persen. Cobas 4800 HPV-test
3. Mari Jebens. Digital patologi
4. Elin Synnøve Røyset. Lynch syndrom (immundelen)
5. Vibeke G. Dale. Neuroblastom
6. Lise Wålberg. CD21, SOX11 og Mantelcellelymform. 06.01.2017
7. Maria Holten. ATPase. Våren 2017
8. Lise Wålberg. Presentasjon av nye antistoff: CD2, CD7 og BAP1. 17.02.2017
9. Hilde Fløystad. Gjennomgang av SAP. 23.02.2017
10. Hilde Fløystad Gjennomgang nye prosedyrer: registrering av lot for antistoffer som titreres, SAP vareuttak, skanning IF. 06.03.2017
11. Hilde Fløystad Gjennomgang endret prosedyre, avviksmelding. 10.03.2017
12. Hilde Fløystad og Lise Wålberg. Presentasjon av NoridQc konferanse. 10.06.2017
13. Hilde Fløystad. Sommerens avvik, fokus for høsten, mikroskoperings-quiz. 01.09.17
14. Hilde Fløystad, Ann-Kristin Hansen og Lise Wålberg. Presentasjon av Roche brukermøte, mikroskoperingsquiz. 15.09.2017
15. Lise Wålberg. Gjennomgang av NordiQC snitt, mikroskoperingsquiz. 22.09.2017
16. Hilde Fløystad. Sap-oppdatering. 29.09.2017
17. Hilde Fløystad og Lise Wålberg. Presentasjon av 4 nye antistoffer. Uke 40
18. Ann-Kristin Hansen. Histologi thymus, Alk lunge og kasus. Uke 42
19. Lise Wålberg. Hodgkins lymfom. Uke 43

20. Hilde Fløystad. In situ hybridisering. Uke 44
21. Lise Wålberg. Gjennomgang av snitt fra Nequas. Uke 46

Arrangerte møter, seminarer og lignende i året:

LMK Stab:

1. Fagdag for Klinisk kontorfaglig personell på St. Olavs hospital 28.2. og 1.3.2018. Totalt 320 deltakere, hovedsakelig helsesekretærer, arrangert av Kontorlederforum ved St. Olavs hospital.
Arrangementskomite Helene Roberts.

Avdeling for immunologi og transfusjonsmedisin:

2. Heldagsmøte/hospitering ved AIT for leger Revmatologisk avdeling St. Olavs hospital. 10.03.2018 *Mona H Fenstad, Anne Lysakerrud*
3. Vårseminar 2017 på Orkdal Sjukehus 15.mai 2017. Program: Innføring i Kompetanseportalen og bruk av temp. loggere Målgruppe: Alle ansatte ved seksjon Orkdal. Ansvarlig: Eva Gundersen, Avdeling for immunologi og transfusjonsmedisin.
4. Høstseminar 2017 på Orkdal Sjukehus 19.oktober 2017. Program: Bare en urinprøve..(Noklus) og prøvemottak og automasjon av pre analyse (B.R. Torpet). Målgruppe: Alle ansatte ved seksjon Orkdal. Ansvarlig: Eva Gundersen, Avdeling for immunologi og transfusjonsmedisin.
5. Fagdag Seksjon immunologi og cytometri, torsdag 27.04.17 AIT LM21, Laboratoriemedisinsk klinikk, målgruppe: Bioingeniører og leger i AIT for fagområdet autoimmunitet og cytometri, arrangementkomite: LIS lege Marte Espnes, konst. overlege Barbora Dybvik, Seksjonsleder Anne Kristin Lysakerrud.
6. Fagdag blodgiverintervju 4.10.2017 for blodbankene i HMN RHF. Ansvarlige: Lene Haugnæss og Aurora Espinosa
7. Kurs Blodtransfusjoner i primærhelsetjenesten 21.3. og 25.10.2017 i regi av Avdeling for immunologi og transfusjonsmedisin. Ansvarlige: LIS Vibeke S. Langaas og bioingeniør Hege Olufsen.
8. Fagdag føtal genomisk RhD typing, 13.11.17 (Espinosa, A).
9. Nasjonalt Hemovigilansseminar, Oslo 15.11.17 (Espinosa A, Flesland Ø, Steinsvåg C).
10. Lederdagene BFI Trondheim 24. og 25. oktober. Programkomite: Ellen Berg.

Avdeling for klinisk farmakologi:

1. RELIS fagseminar for farmasøyter. Kurs med 16 kurstimer. Arrangert av RELIS Midt-Norge, Hotel Scandic Nidelven 23.-24. januar 2017. Ca. 100 deltakere, i hovedsak farmasøyter. Kurskomite: Ann-Katrin Eriksen, Erlend Aa, Pål-Didrik Hoff Roland, Harald Chr. Langaas.
2. Klinisk emnekurs i medisinsk biokjemi / klinisk farmakologi. Oppdalsuka 6.-8. mars 2017. Medlem i kurskomiteen fra AKF: Arne Helland. Arrangert i samarbeid med AMB.
3. The Third Annual Meeting, Nordic Association of Forensic Toxicologists, Hotel Scandic Nidelven, 4.-5.mai 2017. Ca. 100 deltakere, i hovedsak kjemikere og leger. Organisasjonskomite: Joachim Frost (leder), Trond Aamo, Lars Slørdal.
4. Psykofarmakologisk forum, 1. juni 2017. Tema: Søvn, døgnrytme og psykiske lidelser: muligheter for intervensjon. Arrangeres av Avdeling for klinisk farmakologi og Psykiatrisk klinikk. Kursleder: Andreas Westin. Arrangeres som et halvdagsmøte for psykiatere i regionen. Ca. 50 deltakere.
5. Nordic Drug Information Meeting, Oslo, 25.-26. september 2017. Ca. 40 deltakere. Arrangert av RELIS, leder i kurskomiteen Harald Chr. Langaas.
6. RELIS fagseminar. Kardiovaskulær sykdom og risiko: Hva skal behandles med legemidler – og hvordan? Kurs med 15 kurstimer. Arrangert av RELIS Midt-Norge, Hotel Scandic Nidelven 6.-7. november 2017. Ca. 150 deltakere, i hovedsak leger og farmasøyter. Kurskomite: Ann-Katrin Eriksen, Roar Dyrkorn, Olav Spigset.
7. Psykofarmakologisk forum, 7. desember 2017. Tema: Antipsykotika. Arrangeres av Avdeling for klinisk farmakologi og Psykiatrisk klinikk. Kursleder: Andreas Westin. Arrangeres som et halvdagsmøte for psykiatere i regionen. Ca. 50 deltakere.

Avdeling for medisinsk biokjemi:

1. Emnekurs i klinisk farmakologi og medisinsk biokjemi, Oppdalsuka. Kursansvarlig Gunhild Garmo Hov og Arne Helland

2. Noklus Sør-Trøndelag. Arrangert 2 stk halv-dagskurs for ansatte på legekantor, 3 dagskurs for ansatte på sykehjem, 1 kurs for ansatte på helsestasjoner, 39 kurs på ulike sykehjem og 20 veiledningsbesøk på legekantor.
3. Fagkvelder for hele avdelingen arrangert x 3. Tema : Calprotectin, jern, metodevalidering, tuberkulose, smittevern, trening, luftveisprosjektet.
4. Fagansvalige workshop x 2, AMB – «Fagansvarligrollen» , Solveig Winther
5. Fagkveld med Siemens- arrangert av generell biokjemi ved AMB

Avdeling for medisinsk mikrobiologi:

1. Afset, Jan Egil, Bergh, Kåre, Nordbø, Svein Arne. Genteknologiske metoder i medisinsk mikrobiologi. Obligatorisk nasjonalt kurs for spesialiteten medisinsk mikrobiologi. Trondheim .27.03-31.03.17.
2. Christensen, Andreas. Strategimøtet i virologi og infeksjonsimmunologi. Kvalitetskontroll av genteknologiske metoder. FHI, 26. oktober 2017.
3. Enger, Hege; Gabrielsen, Christina; Larssen, Kjersti Wik; Wullum Torgrim; Gran, Frode With; Damås, Elise; Moghen; Arsalan. Hospitering for mikrobiologiske laboratorier ved MRSA referanselab. 4.-6.sept 2017.
4. Enger, Hege; Gabrielsen, Christina; Hansen, Ailin Falkmo; Gran, Frode With; Larssen, Kjersti Wik. MRSA referansegruppemøte på Gardermoen 21.11.17.
5. Enger, Hege (MRSA lab) Medarrangør i samarbeid med FHI, KAS, ASP, KRES, og AFA. Antibiotikadagene på Gardermoen 22.11.17.

Avdeling for patologi:

1. Kurs i molekylærpatologi, Oslo. 1-3/6 2017. Programkomite: Kristin Tvette
2. Lederdagene BFI, Trondheim. 24-25/10 2017. Programkomite: Maj Liv Eide
3. Seminar i risikoanalyse på ledersamling for Klinikk for øre-nese-hals, kjeve- og øyesykdommer, 30.10-01.11.2017. Kursleder: Gudrun Hovstein Erikstad